KUNSTINITIATIEF VHDG

VHDG

PROGRAMMA 2025

Gemeente Leeuwarden

Gemeentegoed • © David Vroom

In dit jaarplan presenteert kunstinitiatief VHDG haar artistieke programma en concrete plannen voor de periode 2025.

We beginnen met onze ambities: Een nieuw thuis voor VHDG en onze acht Doelstellingen. Daarna gaan we dieper in op onze Profiel, Missie & Visie, Bedrijfsvoering en de Toepassing van de Codes. In het hoofdstuk Middenin de Mienskip lichten we onze regionale, nationale en internationale positie toe.

Na de Werkwijze en Artistieke thema's vertellen we meer over onze drie nieuwe programmalijnen VHDG LOKAAL, VHDG EXPO en VHDG START, inclusief geselecteerde kunstenaars, gastcuratoren en partners. In het hoofdstuk Educatie en inclusie laten we zien hoe we de jonge generatie betrekken en hoe we een inclusieve aanpak in de praktijk brengen.

Ten slotte beschrijven we in het Communicatieplan onze publieksvoorzieningen, welke doelgroepen we prioriteit geven en hoe we hen bereiken.

1. Een nieuw thuis voor VHDG 2

2. Doelstellingen 2025 3

3. Profiel VHDG 4

4. Toepassing van de codes 6

5. Middenin de Mienskip 9

6. Werkwijze en artistieke thema's 10

7. VHDG Lokaal 13

8. VHDG EXPO 17

9. VHDG START 18

10. Focuspunten & Planning 19

11. Educatie en inclusie 21

12. Communicatieplan 23

1. Een nieuw thuis voor VHDG

VHDG beleefde een bewogen en bevlogen jaar als kersverse Mondriaan Pro-instelling. Met de introductie van onze nieuwe embedded practice werkwijze en programmalijn VHDG LOKAAL kregen onze residenties een nieuwe impuls. Samen met onze kunstenaars ontwikkelden we een kunstprogramma dat zich politiek uitspreekt en een divers publiek in de regio actief betrekt. Met nieuwe teamleden en een veranderde werkwijze, moesten we veel ontdekken, uitvinden en ontwikkelen. Nu de werkwijze geland is en er heldere programmalijnen en kaders zijn gecreëerd, is het tijd om vooruit te kijken naar de toekomst. We maken ons klaar voor de volgende stap: de verwerving van onze eigen vaste plek voor spraakmakende hedendaagse kunst in Leeuwarden.

Deze stap wordt enerzijds gemotiveerd door de behoefte die we signaleren in het veld: er ontbreekt een vaste plek voor talentontwikkeling van jonge Noordelijke kunstenaars en professionals. Residentieplekken in deze regio richten zich juist op kunstenaars uit heel Nederland. Er is behoefte aan een centrale instelling die starters structureel begeleiding, netwerk en faciliteiten biedt. Die ook een inspirerende ontmoetingsplek voor uitwisseling en solidariteit kan zijn: bij Club VHDG en onze achterban van jonge mensen in de provincie zien we behoefte aan een plek die van hen voelt en die ze mede zelf kunnen vormgeven. Hier zien we een rol voor VHDG weggelegd.

Anderzijds heeft VHDG zelf met de nieuwe werkwijze behoefte aan uitbreiding van onze faciliteiten. Onze kunstenaars hebben de wens om langdurige, duurzame relaties aan te gaan met publiek. Een voorwaarde hiervoor is een tijdsinvestering om de lokale context, inwoners en gemeenschappen te leren kennen. Daarom verlengen we de residenties naar een duur van 1 jaar. Dit vereist onder andere aparte leef- en werkruimten.

Belangrijker nog is de noodzaak om de zichtbaarheid en laagdrempeligheid van onze fysieke locatie te verbeteren. We lopen tegen de grenzen aan van onze huidige locatie in broedplaats de Haniahof. Hier kunnen we geen continu doorlopend publieksprogramma presenteren, omdat we de tentoonstellingsruimte H47 delen met twee partijen, Grafisch Atelier Friesland en de Haniakunstenaars. We kunnen hier maximaal 3 tentoonstellingen van 3 weken per jaar realiseren. De publieke functie en herkenbaarheid van VHDG wordt gehinderd doordat de Haniahof zich in een steeg bevindt. Ook is het een uitdaging om H47 onderdeel te maken van onze identiteit en publieksstrategie.

Kortom: een nieuwe, herkenbare thuisbasis voor VHDG is noodzakelijk. Vanuit een eigen locatie kunnen we diverse publieksgroepen welkom heten en onze relatie met hen verduurzamen: van de Friezen uit de provincie die samenwerken met onze kunstenaars tot hippe jonge cultuurliefhebbers uit Groningen, van nieuwkomers tot de jongeren die meedoen aan onze educatieprogramma's. Samen met de gemeente gaan we op zoek naar een passende locatie in Leeuwarden. Vanuit een modulaire aanpak zoeken we in eerste instantie een tentoonstellingsruimte. De huidige ruimtes in de Haniahof blijven we gebruiken als residentiestudio's.

We zoeken een locatie met de volgende kenmerken en faciliteiten:

1. *Een goed bereikbare, zichtbaar uitnodigende en fysiek toegankelijke locatie.*
2. *Een flexibel in te delen tentoonstellingsruimte.*
3. *Een ontmoetingsruimte met flexwerkplekken inrichten waar ook een avondprogramma kan plaatsvinden.*
4. *Een multifunctionele ruimte voor Club VHDG, publiekspresentaties, educatieve workshops en bijeenkomsten.*
5. *Studioruimtes voor (internationale) gastkunstenaars.*

We blijven buiten onze eigen muren treden en kunst naar het publiek toe brengen. Want ook op een nieuwe locatie behoudt VHDG haar karakteristieke outreachende aanpak: vanuit het Reizend Atelier, met kunstwerken in de publieke ruimte en publiekspresentaties bij maatschappelijke partners zoals welzijnsorganisatie Amaryllis, een woningcorporatie of wijkcentrum het Generatiehuis. Juist door op verrassende plekken op te duiken in de provincie bereiken we een breed en divers publiek. Vanuit lokaal relevante thema's blijven we een bevlogen en aansprekend programma maken midden in de samenleving.

© Natalia Balanina

2. Doelstellingen 2025

1. Met innovatieve kunstprojecten van hoge artistieke kwaliteit dragen we bij aan een divers kunstaanbod in Nederland. Vanuit drie programmalijnen bieden we een continu en gevarieerd aanbod dat hedendaagse kunst lokaal en nationaal zichtbaar en toegankelijk maakt voor een breed publiek.

2. We bieden kansen voor de artistieke en professionele ontwikkeling van mid-career kunstenaars met langdurige samenwerkingen en trajecten op maat. Zo dragen we bij aan de ontwikkeling van hedendaagse kunst en de sociale praktijk van individuele kunstenaars en collectieven.

3. Met een uitgebreid expositie- & publieksprogramma brengen we hoogwaardige actuele kunst naar onze provincie en bereiken we nieuw publiek. Ons doel is om VHDG sterker te profileren, een duurzame relatie met publieksgroepen op te bouwen en hen in contact te brengen met diverse perspectieven, ideeën, urgenties en stemmen van (inter)nationale gastcuratoren en kunstenaars.

4. VHDG wordt de centrale plek voor de professionele ontwikkeling van startende kunstenaars en cultuurprofessionals in Noord-Nederland. Binnen Club VHDG en de programmalijn VHDG START besteden we speciale aandacht aan ontmoeting, uitwisseling en mede-eigenaarschap.

5. In het hele programma betrekken we publiek in Friesland dat niet vanzelfsprekend in aanraking komt met hedendaagse kunst. We doen dat door onze embedded practice werkwijze en met presentaties op verrassende plekken en in de publieke ruimte. Met onze educatieprogramma's betrekken we kinderen, jongeren, mbo-studenten en mensen met een migratieachtergrond.

6. Ons sociaal geëngageerde programma geeft nieuwe stemmen een podium, opent nieuwe perspectieven en brengt meerstemmigheid in de praktijk. We inspireren en verrijken individuele levens met wederkerige samenwerkingen met kunstenaars en een inhoudelijk verdiepend programma over lokaal relevante thema's. Door ontmoeting en gesprek te faciliteren dragen we bij aan een open en inclusieve samenleving.

7. We zijn aanjager van een eerlijke, diverse kunstsector: Fair Practice en Diversiteit en Inclusie zijn verankerd in ons denken en handelen. Vanuit solidariteit en Fair Chain trekken we samen op met nationale partijen, voeren politieke lobby en zijn actief betrokken bij nationale belangenorganisaties.

8. We gaan duurzame samenwerkingen aan met relevante instellingen in het (inter)nationale veld. Met nationale partijen maken we samen programma en delen kennis en netwerken, en we zetten een uitwisselingsprogramma op met een nieuwe internationale partner.

3. PROFIEL VHDG

© David Vroom

Weest bevlogen

Voluit heet het kunstinitiatief Voorheen De Gemeente. Twintig jaar geleden vond een kunstenaarscollectief haar thuis in een kerkgebouw in Leeuwarden en verwees met deze naam terug naar de kerkgemeenschap. Het collectief organiseerde opvallende kunstinterventies in de publieke ruimte. Er ontstond een projectorganisatie met unieke concepten, maar zonder vaste locatie. Sindsdien zit dit nomadische karakter in ons DNA. Nog altijd presenteren we hedendaagse kunst op ongewone plekken in Friesland: vanuit een reizend atelier dat door de provincie rijdt, op een rotonde of in een appartement in de woonwijk Heechterp.

In 2017 vond VHDG haar vaste basis in creatieve broedplaats de Haniahof, waar ons kantoor, artist-in-residence studio en tentoonstellingsruimte H47 te vinden zijn. We zijn uitgegroeid tot een professionele organisatie met een onderscheidend programma en een verbindende rol in het culturele veld. Typisch voor VHDG zijn nieuwsgierigheid, activisme en innovatie: we blijven onszelf vernieuwen. Onze ouderwetse titel kreeg met de komst van artistiek leider Koen Bartijn nieuwe betekenis. Vanuit zijn visie is VHDG een publieke instelling met een maatschappelijke functie, in een regio waar steeds minder publieke voorzieningen zijn door decentralisatie en bezuinigingen.

In dialoog met kunstenaars en inwoners onderzoeken we wat onze rol in de gemeenschap kan zijn. Ons officieuze motto is Weest bevlogen, naar een werk van de Friese kunstenaar Machiel Braaksma, en dat blijft actueel: idealisme en betrokkenheid bij de samenleving blijven onze drijfveren.

Visie en missie

In deze tijd van verharde standpunten en scherpe tegenstellingen kiest VHDG voor de kracht van verschillende perspectieven. Juist het zichtbaar maken van conflicterende opvattingen en het aanwakkeren van dialoog, kan de kloof tussen verschillende denkwijzen overbruggen, begrip creëren en mensen bij elkaar brengen. Een betere wereld bouwen begint voor ons op kleine schaal: van mens tot mens en in je eigen leefomgeving. Door samenwerking, meerstemmigheid en dialoog centraal te stellen in ons programma zoeken we de verbinding en gaan we polarisatie tegen.

Door geëngageerde kunstenaars met diverse (culturele) achtergronden en praktijken uit te nodigen, brengt VHDG nieuwe stemmen en perspectieven naar Friesland. Kunst laat mensen op een andere manier naar de wereld kijken en dat is nodig, omdat de wereld complex en constant in verandering is.

VHDG presenteert kunst die prikkelt en aan het denken zet over het heden, speculeert over de toekomst of juist ongehoorde verhalen uit het verleden vertelt. Kunst met een uitgesproken activistische agenda en speelsheid, humor en medemenselijkheid. Bij ons publiek willen we onbevangen nieuwsgierigheid, openheid voor nieuwe perspectieven en begrip voor de ander stimuleren.

Het kunstaanbod in Friesland is beperkt en we horen vaak dat mensen het gevoel hebben dat kunst niet voor hen bedoeld is. Het is onze missie om hier verandering in te brengen en experimentele hedendaagse kunst toegankelijk en laagdrempelig te presenteren, zonder concessies te doen aan artistieke kwaliteit.

Onze artistieke projecten zijn relevant omdat ze zich niet afspelen binnen de muren van een museum, maar ontstaan in directe interactie met de samenleving hier en nu. We nodigen kunstenaars met een sociale praktijk uit om zich te verdiepen in onze regio en nieuw werk te maken, samen met lokale gemeenschappen. Dat noemen we embedded practice. Sterke partnerschappen met sociaal-maatschappelijke organisaties, culturele instellingen en ondernemers zijn de basis van deze werkwijze.

Talentontwikkeling is één van de pijlers van VHDG. Jonge én gevestigde kunstenaars krijgen ruimte voor experiment en maken bij ons de volgende artistieke stap. Club VHDG is een springplank voor startende cultuur professionals en we bieden jonge Friese kunstenaars begeleiding en presentatiemogelijkheden. We zijn een zelf-kritische, lerende organisatie en hechten groot belang aan inclusiviteit en Fair Practice. Solidariteit staat voorop in onze samenwerkingen. We maken ons hard voor een duurzaam makers klimaat en een eerlijke, inclusieve kunstsector.

We bereiken een breed, divers publiek dat niet vanzelfsprekend met hedendaagse kunst in aanraking komt, doordat we:

1. Een verbinding leggen tussen grote maatschappelijke thema's en hoe mensen hun dagelijks leven en eigen leefomgeving ervaren. Wat vertellen de verhalen van hier ons over de wereld waarin we nu leven?
2. Lokale gemeenschappen actief betrekken bij het artistieke proces. Inwoners van de regio zijn de experts: via hen leert de kunstenaar de verhalen, vragen en perspectieven van Friesland kennen.
3. Kunst naar het publiek toebrengen met presentaties op verrassende plekken en spraakmakende interventies in de publieke ruimte.
4. Op een begrijpelijke manier praten en schrijven over kunst: we schuwen de complexiteit niet, maar veronderstellen geen (voor)kennis van kunst. We creëren een verwelkomende, inclusieve ontmoetingsplek met ruimte voor verdiepend gesprek.
5. Educatieve programma's maken om doelgroepen die we extra belangrijk vinden te betrekken, dat zijn onder andere kinderen, jongeren, mbo-studenten en nieuwkomers (mensen met een migratieachtergrond).

Bedrijfsvoering

We investeren in lokale kunstenaars en creatieven en zetten ons actief in om het kunstklimaat van Noord-Nederland te versterken. Onze rol is die van verbinder en we voeren lobby op lokaal en regionaal niveau. Met partijen zoals Noordenaars, Platform BK en De Zaak Nu werken we samen aan een betere kunstsector.

In 2024 focuste de fondsenwerving op het vergroten van financiele zekerheid middels meerjarige aanvragen. VHDG ontving structurele financiele steun van de provincie Fryslân, Mondriaan Fonds en gemeente Leeuwarden. Daast steunden onder andere het VSB Fonds, Fonds 21, ELJA Foundation, Cultuurfonds, Pictoright Fonds en Stichting Doen onze projecten.

VHDG is bijzonder trots op de nieuwe samenwerking met partners ELJA Foundation (educatie) en Stichting DOEN (ondersteuning van meerdere projecten).

Organisatie

De organisatie van VHDG bestaat uit een klein kernteam onder leiding van artistiek directeur Koen Bartijn en zakelijk directeur Hillebrand Rijpma. Talentontwikkeling staat voorop in onze organisatie, we bieden werkervaringsplekken aan jonge Friese talenten op het gebied van educatie, productie, PR en cureren.

In 2021 is Club VHDG, onze inclusieve talentenpool van vrijwilligers en jonge professionals, van start gegaan. Zij dragen vanuit grote diversiteit in (culturele) achtergronden bij aan de inclusie en veelstemmigheid binnen VHDG.

Het betrokken bestuur bestaat uit 5 leden en ondersteunt het team met waardevolle expertise. Roel Sluiter, voormalig burgemeester van Harlingen, is voorzitter. De Fair Practice Code, Governance Cultuur Code en Code Diversiteit & Inclusie zijn leidend en vormend in onze dagelijkse bedrijfsvoering.

Om onze ambitieuze plannen voor 2025 succesvol uit te voeren, ligt de ambitie bij een organische groei van de organisatie op het gebied van PR en Publiciteit, Productie, Educatie en Projectleiding. Deze koers is in 2024 al succesvol ingezet met het aannemen van een projectleider en het openstellen van een stageplek bij Educatie.

Team

Artistiek leider:	**Koen Bartijn**
Zakelijk leider:	**Hillebrand Rijpma**
Curator & fondsenwerver:	**Roísín Douglas**
PR & Publiciteit:	**Jovana Štulić**
Productie:	**Arjen Friso van der Zwaag**
Projectleider:	**Jorien Ketelaar**
Educatie medewerker:	**Siska Alkema**
Communitymanager:	**Teodóra Róka**

Bestuur

Voorzitter:	**Roel Sluiter**
Secretaris:	**Sito Wijngaarden**
Penningmeester:	**Nathan Hornstra**
Alg. Bestuurslid:	**Heleen van der Peet**
Alg. Bestuurslid:	**Suzanne Wallinga**

Club VHDG

Jurre Huitema
Evelyn Andoh
Christina Everta
Afrida Adema
Maarten Dikken
Fleur Stoltenborgh
Mireille Muller
Atharva Gupta
Bernadette de Heij
Jens Huls
Dorine Kliffen
Maaike Meindertsma
Carolien Tiedema
Jan Herman de Boer
Luna Brinkman
Sophia Smit

4. Toepassing van de codes

Fair Practice Code

Sinds de toekenning van de Kunstpodium Basis in 2021 van Mondriaan Fonds past VHDG de Fair Practice Code toe in onze bedrijfsvoering, personeelsbeleid en opdrachtrelaties met kunstenaars en externen. Daarvoor al zag VHDG het agenderen van Fair Practice als haar verantwoordelijkheid: in 2019 organiseerden we samen met Noordenaars en Platform BK het Fair Practice Symposium voor de Noordelijke sector. Recent werkten we mee aan het noordelijke evenement van de Creatieve Coalitie, om de positie van cultuurwerkers in Noord-Nederland onder de aandacht te brengen bij lokale beleidsmakers. De ambities voor onze eigen organisatie zijn ook gericht op eerlijke en duurzame groei, hierbij presenteren we een 0-meting en concrete doelen voor 2025.

1. Solidariteit

Mede als gevolg van het Fair Practice Symposium in 2019 trekken we actief op met lokale en nationale partners, waaronder Noordenaars, Kultuer Kollektyf en de Creatieve Coalitie. Kernwaarden van solidariteit zijn Fair Pay en eerlijke, transparante werkafspraken en voorwaarden. Tarieven voor het kernteam zijn gebaseerd op de Richtlijn Functie- en Loongebouw Presentatie-instellingen van De Zaak Nu. We passen inflatiecorrectie toe, en met ingang van 2023 zijn de arbeidsvoorwaarden aanzienlijk verbeterd. In de Toelichting op de begroting hebben we uitgebreid toegelicht welke financiële keuzes we maken met betrekking tot Fair Pay. Voor wat betreft kunstenaars stellen we heldere contracten op en volgen we de Richtlijn Kunstenaarshonorarium voor 100%. De residenties bieden kunstenaars zekerheid en ruime mogelijkheden om betaald hun praktijk te ontwikkelen, zowel richting presentaties bij VHDG als elders. Tarieven voor externe creatieven, zoals fotografen en grafisch ontwerpers, blijven echter nog achter ten opzichte van de huidige richtlijn van Pictoright.

2. Transparantie

VHDG is een horizontale organisatie met duidelijke contracten en werkafspraken. Beslissingen worden veel gezamenlijk genomen. Dit vereist heldere afspraken over taakverdeling, verantwoording en beslissingsbevoegdheid. Met de groei van onze organisatie is dit op dit moment een aandachtspunt. De jaarlijkse accountscontrole, die we sinds 2022 laten uitvoeren, heeft de financiële duidelijkheid en transparantie intern verbeterd. Wat betreft transparantie richting het publiek hebben we nog concrete stappen te zetten. Met de verwachte verkrijging van de ANBI-status in 2025 wordt het publiceren van jaarverslagen en jaarrekeningen vanzelfsprekend.

3. Diversiteit

Diversiteit behoort tot de kernwaarden van VHDG, die we als team, bestuur en via ons publieksprogramma uitdragen. Voor de selectie van kunstenaars, curatoren en partnerorganisaties is diversiteit een doorslaggevende factor. Dit geldt eveneens voor keuze voor welke gemeenschappen en doelgroepen we extra aandacht geven en de ontwikkeling van participatieve en educatieve programma's.

4. Vertrouwen

Onze werkrelaties zijn gebaseerd op vertrouwen. Als klein team met sterke persoonlijke relaties streven we naar hechte en solidaire samenwerking. Vertrouwen betekent voor ons het maken van heldere afspraken, regelmatige evaluatiegesprekken en het stellen van duidelijke doelen voor de toekomst. In 2023 heeft het bestuur een interne klachtenregeling ingevoerd en vanaf 2024 is een vaste vertrouwenspersoon aangesteld. Vertrouwen is van groot belang in onze relaties met kunstenaars. Zij krijgen bij ons ruimte om zich artistiek en professioneel te ontwikkelen in een veilige en plezierige werkomgeving. We maken intenties en wederzijdse verwachtingen expliciet bespreekbaar, leggen deze vast en gebruiken ze als basis voor regelmatige evaluaties. Sinds 2021 delen we de begroting met kunstenaars: we vertrouwen op hun expertise in budgetbeheer en geven hen een productiebudget dat ze naar eigen inzicht kunnen besteden, binnen een vooraf vastgestelde limiet. Dit geeft kunstenaars veel eigenaarschap over hun projecten, wat resulteert in initiatiefrijke en prettige werkrelaties.

5. Duurzaamheid

In ons artistieke programma en tijdens onze publieksactiviteiten staat duurzaamheid centraal. Momenteel ontbreekt echter een concreet duurzaamheidsbeleid binnen onze organisatie om onze ecologische voetafdruk te verkleinen. We proberen zoveel mogelijk samen te werken met kunstenaars die in Europa gevestigd zijn, om zo het aantal vliegreizen te minimaliseren, maar een bredere aanpak ontbreekt. Met de keuze voor een nieuwe locatie wordt dit vraagstuk actueler. We willen ons laten inspireren door de Jan van Eyck Academie en verbindingen zoeken met onze artistieke thema's Foarlân en Terratoarium voor duurzaamheidskeuzes binnen onze eigen organisatie. We gaan de mogelijkheden in kaart brengen met behulp van instrumenten en methoden genoemd in de Duurzaamheidsenquête.

Met de verlenging van de VHDG LOKAAL residenties in 2025 richten we ons op langdurige relaties en willen we meer duurzaamheid in de praktijk van kunstenaars bevorderen. Binnen de organisatie blijft mentale en fysieke duurzaamheid een aandachtspunt: als klein team met een ambitieus programma draaien we vaak overuren. Pieken in het programma zorgen voor extra belasting binnen het team, wat meer aandacht verdient om overbelasting te voorkomen. Samen met het bestuur en externe adviseurs zijn we bezig beleid te ontwikkelen om hiermee om te gaan. We bieden teamleden de mogelijkheid om hun individuele talenten te ontwikkelen door coaching en training gerelateerd aan hun functie (mede) te financieren.

Speerpunten 2025

- We werken stapsgewijs toe naar Fair Pay tarieven voor het kernteam van VHDG en bieden met ingang van 2025 de mogelijkheid aan om in loondienst te werken. Daarnaast begroten we ook jaarlijkse verhoging van uurtarieven ivm inflatiecorrectie.
- We passen de herijkte richtlijn Kunstenaarshonorarium toe en we anticiperen zo op verhoging hiervan vanaf 2025. We passen Fair Pay ook toe door te experimenteren met een nieuw type vergoeding, 'leefgeld', waarmee we kunstenaars een basisinkomen bieden.

- We verhogen vanaf 2025 stapsgewijs de tarieven voor externe creatieven zoals fotografen en ontwerpers a.d.h.v. de richtlijn van Pictoright.
- We ontwikkelen een standaardvorm voor het vastleggen van wederzijdse intenties, verwachtingen, doelen en evaluaties met teamleden en kunstenaars.
- Intern worden taken, verantwoordelijkheden en beslisbevoegdheid inzichtelijk gemaakt met regelmatige evaluaties. Hoge werkdruk door piekbelasting wordt tegengegaan door uitbreiding van de capaciteit met meer uren en functies (zie Toelichting op de begroting).
- We sluiten ons aan bij meer allianties op nationaal niveau om Fair Practice en Fair Pay te agenderen vanuit solidariteit, Fair Share en Fair Chain.
- We brengen de ecologische footprint van onze nieuwe locatie in kaart en stellen een duurzaamheidsbeleid op met concrete doelen n.a.v. de Duurzaamheidscode.

Code Diversiteit en Inclusie

Een langdurig intern traject rond de thema's diversiteit en inclusie met NewBees (2021-2023) heeft het bewustzijn en kennis concreet vergroot, o.a. over inclusief leiderschap en implementatie van online toegankelijkheid. De leerdoelen uit deze training passen we stapsgewijs toe in ons publieks- en educatiebeleid. Vergroten van de diversiteit binnen de organisatie blijft een aandachtspunt. Club VHDG is onderdeel van ons inclusief personeelsbeleid en is waardevol in het aantrekken van nieuwe teamleden. Toch blijft het een uitdaging om het team uit te breiden met diverse achtergronden en sociaal-economische posities. Naast deze uitdaging presenteren we hieronder nog onze andere speerpunten voor 2025. Onderstaande 0-meting is gebaseerd op de beleidsscan op de website van Code Diversiteit en Inclusie, met speciale aandacht voor gelijkwaardigheid, meerstemmigheid en toegankelijkheid.

1. Programma

De afgelopen jaren lag de focus van ons programma op samenwerking met een breed scala aan kunstenaars, die vanwege hun achtergrond, sociaaleconomische positie of politieke urgentie een actueel en divers programma naar Friesland brachten. Dit komt tot uiting in de inhoudelijke thema's en de werkwijze, waarin kunstenaars zich verbinden met gemarginaliseerde groepen en hun belangen en posities zichtbaar maken in onze provincie. Met trots beschouwen we onszelf en onze samenwerkende kunstenaars als een drijvende kracht voor meerstemmigheid. Vanaf 2025 richten we ons met VHDG START op kunstenaars in het Noorden, om hen meer ontwikkel- en presentatiemogelijkheden te bieden. Daarmee verbeteren we het makersklimaat in Noord-Nederland.

2. Publiek

Met onze educatie- en inclusieprogramma's betrekken we een breed publiek bij onze kunstprojecten. Door de diversiteit van onze publieksprogramma's binnen VHDG LOKAAL treden we buiten de traditionele kunstbubbel en brengen we kunst letterlijk naar het publiek toe. Kunstenaars reizen door de provincie of vestigen zich tijdelijk in buitenwijken van Leeuwarden. Het ontbreken van een eigen, zichtbare en laagdrempelige presentatieruimte maakt het op dit moment een uitdaging om publieksgroepen duurzaam aan ons te binden. Op onze nieuwe locatie kunnen we ons publiek beter binden en bovendien zijn vanaf 2025 onze kunstenaars langduriger betrokken om relaties op te bouwen. We blijven werken aan meertaligheid, begrijpelijke taal en het omarmen van diversiteit in achtergrond, mogelijkheden en opleidings- & taalniveau. Sinds 2024 bieden we tekstuele en visuele vertaling opties aan voor content op onze sociale media, zodat mensen met verschillende taalachtergronden en mogelijkheden de inhoud kunnen begrijpen. Er zijn altijd hosts aanwezig in de tentoonstellingsruimte, om waar nodig begeleiding te bieden.

3. Personeel

Diversiteit blijft binnen onze organisatie een aandachtspunt, dat we meenemen in de werving van leden voor Club VHDG. Daarnaast breiden we het aantal werkervaringsplekken uit voor Noordelijke scholen en universiteiten, en gebruiken we sinds 2022 inclusief taalgebruik van de vacatures.

4. Partners

We werken samen met verschillende partners uit het sociaal-maatschappelijke veld waaronder AZC's, dak- en thuislozenorganisaties en wijkcentra, onderwijsinstellingen zoals mbo-scholen, primair en voortgezet onderwijs uit de hele provincie. Daardoor bereiken en betrekken we een diverser publiek. Vanaf 2025 is het ons streven hier meer stabiliteit te creëren, zodat we diversiteit en inclusie in onze organisatie duurzaam verankeren, het programma blijvend toegankelijk maken en meerstemmigheid beter verankeren in onze organisatie en het programma. Dit willen we voornamelijk bereiken door de uitbreiding van het VHDG Lokaal programma.

Speerpunten

- Binnen het programma kiezen we voor diversiteit in de selectie van kunstenaars en gastcuratoren (gender, culturele achtergrond, leeftijd, sociaal-economische positie)
- In onze keuzes voor onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners streven we naar diversiteit en het bereiken van nieuwe doelgroepen. We richten ons op duurzame, meerjarige samenwerkingen met partners.
- Intern versterken we de diversiteit van de organisatie door te werven op talenkennis (Fries, m.n. in het kernteam), culturele achtergrond (m.n. in het kernteam), leeftijd (m.n. bestuur en Club VHDG), opleidingsniveau (m.n. in het kernteam en stageplekken).
- Bij het vervullen van vacatures voor het kernteam wordt aanvulling op de (culturele) diversiteit van het team een zachte eis. De werving- en selectieprocedure evalueren we met NewBees en we schakelen Binoq Atana en Colourful jobs in om onze vacatures te verspreiden.
- Voor onze werkervaringsplekken wordt aanvulling op de (culturele) diversiteit van het team een harde eis bij de beoordeling van kandidaten. We spannen ons in om de plekken op inclusieve wijze te promoten.

- Educatie: we gaan een duurzame relatie met nieuwe partners aan om inclusie en meerstemmigheid te verankeren in ons programma en organisatie.
- Digitale toegankelijkheid: met ingang van 2025 is onze website aangepast aan de WCAG 2.1 AA-norm.
- We ontwikkelen met advies van Stichting DOEN instrumenten voor effectmeting die inzicht geven in ons publiek en de impact van ons programma.

Governance Code Cultuur

VHDG is een stichting die conform de Governance Code Cultuur werkt met een toezichthoudend bestuur en een uitvoerende directie. Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

VHDG zet zich in om inspirerende en vernieuwende (artistieke) perspectieven toegankelijk te maken voor een breed en divers publiek. Bestuursleden dragen de missie van VHDG actief uit. Zij zetten zich in voor strategische partnerschappen en met deelname aan relevante netwerken op bestuurlijk, cultureel en maatschappelijk gebied. Meerdere bestuursleden hebben vanuit hun eigen gemeenschap goed inzicht in de behoeften en wensen van het Friese publiek en zien erop toe dat het programma representatief is voor verschillende gemeenschappen en perspectieven in Friesland. Het bestuur is regelmatig aanwezig bij VHDG's publieksactiviteiten en bevordert een cultuur van integriteit, transparantie en bereikbaarheid binnen de organisatie.

Het bestuur vergadert volgens vastgesteld schema, tenminste viermaal per jaar (elk kwartaal). Prioriteit ligt bij het goedkeuren van de jaarplannen en jaarlijkse begroting en de vaststelling van jaarverslagen en jaarrekeningen. Daarnaast is er regelmatig contact tussen individuele bestuursleden en directie voor kennisuitwisseling. De benoeming, herbenoeming en het ontslag van bestuurders is vastgelegd in de statuten, met een getrapt schema van aftreden. Jaarlijks wordt het functioneren van zowel bestuurders (intern) als directie geëvalueerd.

In 2023 heeft VHDG, op basis van extern advies, de volgende verbeteringen doorgevoerd in het toepassen van de Governance Code:

- Taken en verantwoordelijkheden van bestuur en directie zijn vastgelegd in een vernieuwd bestuurs- en directiereglement.
- De statuten zijn op hoofdlijnen getoetst aan de WBTR-checklist en aangevuld met bepalingen over ontstentenis/belet van de bestuurders en tegenstrijdig belang (WBTR); publicatieplicht; belangenverstrengeling; omzetting van de stichting; liquidatie bepalingen.
- Nieuwe afspraken over besluitvorming en persoonlijk belang: een bestuurder mag niet deelnemen aan beraadslagingen en besluitvorming als deze een persoonlijk belang heeft dat in strijd is met het belang van de stichting. De bestuurder heeft wel het recht om de vergadering bij te wonen, maar wordt niet meegewogen in de besluitvorming. Als geen enkele bestuurder kan deelnemen aan de besluitvorming, mogen de betrokkenen met belangen toch deelnemen en worden de overwegingen schriftelijk vastgelegd.
- In 2023 is een interne klachtenregeling ingesteld voor het team en voor de kunstenaars met wie we samenwerken.
- Het bestuur hanteert het vier-ogen-principe bij overboekingen boven de €1.500, hiervoor is akkoord van directie en penningmeester vereist.
- Het bestuur heeft het proces in gang gezet om een ANBI-status te verkrijgen. Dit proces loopt momenteel en wordt naar verwachting in 2025 succesvol afgerond.

Alle huidige bestuursleden hebben affiniteit met de culturele sector, binnen het bestuur is ook expertise aanwezig op (regionaal) bestuurlijk en politiek gebied, betreft financiën, communicatie en cultuureducatie en actuele ontwikkelingen in het (inter-)nationale artistieke veld. Onze bestuursleden beschikken over relevante netwerken, zowel als versterking van verbinding met de regio en de positie in het nationale kunstenveld. De voordracht van nieuwe bestuursleden geschiedt aan de hand van een profielschets die het bestuur periodiek toetst op actualiteit. Momenteel is het bestuur evenwichtig samengesteld op het gebied van genderdiversiteit, leeftijd, binding met Friesland en relatie met het nationale kunstenveld. Voor het vervullen van een recente vacature is expliciet gezocht naar een profiel dat de diversiteit vergroot. Diversiteit staat ook binnen het bestuur hoog op de agenda: bestuursleden hebben actief deelgenomen aan de inclusie sessies met Newbees, het bestuur heeft zich laten adviseren door een extern expert op het gebied van inclusie en toegankelijkheid en streeft er blijvend naar om een diverse en representatieve vertegenwoordiging te realiseren. Meer diversiteit betreft culturele en sociaal-economische achtergrond is een streven, maar het is een uitdaging om binnen Friesland geschikte kandidaten te vinden die aan deze eisen voldoen.

Speerpunten 2025

- Een diverse samenstelling van het bestuur is een aandachtspunt bij toekomstige bestuurswisselingen. We overwegen een volgende vacature uit te zetten via een gespecialiseerd bureau (zoals Binoq Atana of Colourful jobs).
- De controle op overboekingen gebeurt vanaf 2025 naast de penningmeester ook door een tweede bestuurslid die altijd toegang heeft tot de actuele financiële stand van zaken.
- Vanaf 2025 wordt een vaste overeenkomst met een externe vertrouwenspersoon aangegaan, waar het kernteam, bestuur en kunstenaars terecht kunnen met klachten of persoonlijke kwesties.

© David Vroom

5. Middenin de Mienskip

VHDG is essentieel als centrale presentatie- en ontwikkelinstelling voor hedendaagse kunst in Friesland. Ons programma is geïnspireerd op de regionale kenmerken en actuele thema's in onze provincie. Met onze embedded practice plaatsen we kunstenaars in de Friese samenleving en betrekken we sociaal-maatschappelijke partners: welzijnsorganisatie Amaryllis, wijkcentra zoals het Generatiehuis, de Buitendienst van de gemeente Leeuwarden, AZC Sint Annaparochie en onderwijsinstellingen (basisscholen, middelbare scholen, NHL Stenden, Aeres mbo, Firda College).

Binnen de cultuursector versterken we elkaar met duurzame samenwerkingen, o.a. met Arcadia, Fries Museum, Keunstwurk, Tryater, poppodium Neushoorn, Keramiekmuseum Princessehof, festival Explore the North, Kunsthuis Syb, Fries Landbouwmuseum en het Lage Noorden. Netwerk Noordenaars zorgt voor sterke banden met presentatie-instellingen in Friesland, Groningen en Drenthe. We stimuleren het makersklimaat in Noord-Nederland en vergroten de ontwikkel- en presentatiemogelijkheden voor (startende) kunstenaars. Met de nieuwe programmalijn VHDG START geven we dit vanaf 2025 meer prioriteit.

Positie in het nationale veld

Onze authentieke werkwijze, waarmee we inhoudelijk en artistiek hoogwaardig programma maken vanuit sterke lokale verbindingen, is relevant in binnen- en buitenland. In Friesland heeft VHDG een unieke positie en geeft zichtbaarheid aan stemmen en identiteiten in onze regio. Het randstedelijke perspectief is dominant in de media, maar komt voor veel mensen in Nederland niet overeen met de dagelijkse realiteit. De sociaal-maatschappelijke realiteit wordt in Friesland anders beleefd. Door deze geleefde ervaringen zichtbaar te maken en te vertalen naar spraakmakende kunstproducties, leveren we een unieke en relevante bijdrage aan de veelvormigheid en veelstemmigheid van het Nederlandse kunstenveld. Andersom dagen we dominante opvattingen in de regio uit, door kritische en vrijzinnige stemmen van kunstenaars van buitenaf. Door deze wisselwerking is ons programma in onze provincie en daarbuiten een katalysator voor inclusiviteit en maatschappelijke verandering.

Onze relevantie binnen het nationale veld spreekt duidelijk uit steun van landelijke fondsen. Naast de huidige Kunstpodium PRO (2023-2025) en de recente toekenning Kunstpodia Breed (2025-2028) van het Mondriaan Fonds zijn dat VSB Fonds (sinds 2019, toegekende projectbijdrage 2024), ELJA Foundation (educatie 2024), Stichting DOEN (2018-2021, en lopende aanvraag voor 2025-2027), Cultuurfonds (educatie en SRV 2024) en Fonds 21 (educatie 2024-2025).

VHDG is een krachtige motor voor artistieke en professionele ontwikkeling en een springplank voor kunstenaars naar nationaal en internationaal succes. Dat blijkt uit werkbijdragen van het Mondriaan Fonds voor kunstenaars en toelating tot prestigieuze instellingen zoals de Rijksakademie, De Ateliers en Jan van Eyck Academie. Werk dat bij ons is ontwikkeld wordt daarna gepresenteerd op (inter)nationale podia. Door het vertrouwen dat wij stellen in onze kunstenaars(collectieven) en de langdurige trajecten die we hen bieden, kunnen ze hun artistiek en sociale praktijken ontwikkelen.

Binnen de programmalijnen VHDG LOKAAL en VHDG EXPO selecteren we kunstenaars en gastcuratoren die actief zijn in het nationale kunstenveld. Dat draagt bij aan onze naamsbekendheid. Ook bereiken we nationaal publiek door samenwerkingen met Fries Museum, Keramiekmuseum Princessehof en Arcadia/LF2028, die veel bezoekers van buiten Friesland aantrekken. Onze podcast Hogere Kunst bereikt sinds 2023 nieuw online publiek in heel Nederland.

We dragen actief bij aan een eerlijk, gezond en duurzaam kunstenveld. In 2024 startten we een solidair netwerk met collega-instellingen W139, 1646 en Roodkapje. We zijn voorlopers in het agenderen van Fair Practice en Fair Share, o.a. richting lokale overheden, gezamenlijk met onze collega's in het Noorden en de Creatieve Coalitie-Noord. En op nationaal niveau met belangenbehartigers zoals De Zaak Nu en Platform BK.

Internationale samenwerkingen

Het Europese Culturele Hoofdstadjaar (LF2018) gaf een enorme impuls aan internationalisering. Dankzij de opgebouwde relaties, financieringsmogelijkheden en deelname aan uitwisselingsprogramma's is internationale samenwerking sindsdien in ons programma verankerd. De afgelopen twee jaar investeerden we in duurzame lokale en nationale partnerschappen. Nu gaan we opnieuw onze vleugels internationaal uitslaan. Vanaf 2025 bieden we Nederlandse kunstenaars en cultuurprofessionals opnieuw kansen om ervaring in het buitenland op te doen en maken internationale kunstenaars bij ons hun Nederlandse debuut.

© David Vroom

6. Werkwijze en artistieke thema's

Embedded practice

In 2022 maakte artistiek leider Koen Bartijn de stap om onze typische VHDG aanpak door te ontwikkelen tot een embedded practice. De basis blijft het uitnodigen van kunstenaars van buiten Friesland om nieuw werk te maken in reactie op de Friese lokale context (de maatschappelijke en landschappelijke omgeving). We kiezen nu expliciet voor kunstenaars (-duo's en collectieven) die vanuit een sociale praktijk samenwerken met gemeenschappen, meerstemmigheid als kernwaarde hanteren en een procesmatige aanpak voorstaan. Kenmerken van deze embedded practice werkwijze zijn:

1. Sociale praktijken — Artistieke inhoud ontstaat in dialoog met inwoners, partners en lokale gemeenschappen, hun participatie is medebepalend voor het kunstwerk dat ontstaat. Uitgangspunten zijn meerstemmigheid en gedeeld eigenaarschap.

2. Integrale presentatie — Geen strikt onderscheid tussen onderzoek en presentatie: publieke presentaties vinden plaats tijdens het onderzoek en maken integraal onderdeel uit van het artistieke proces. Bijvoorbeeld met een serie workshops in een wijkcentrum, een literaire avond met publieke discussie, een excursie naar een boerenbedrijf of een interactieve interventie in de publieke ruimte.

3. Pluriforme presentatievormen — Flexibiliteit staat voorop: we zoeken telkens met de kunstenaar naar een passende presentatievorm en locatie. Als resultaat is ons programma heel divers en spreekt verschillende soorten publiek aan: van een live radio-performance tot een speelfilm die gedraaid wordt in een bioscoopzaal; van een geluidsinstallatie in een winkelcentrum tot een zine dat gelanceerd wordt met een feestelijk event in het café van poppodium Neushoorn.

De nieuwe werkwijze brachten we in 2023 in de praktijk met de kunstenaars Lu Lin, Honey Jones-Hughes en Antonio de la Hera, duo SMET (Matt Plezier en Setareh Noorani) en collectief Contemporary Glory (Charlien Adriaenssens en Louis de Waal). Deze intensieve experimenten leverden bijzondere en waardevolle projecten op. In 2024 kreeg dit vorm middels samenwerkingen met The Outsiders en Fabulous Future. Onder de titel VHDG LOKAAL zetten we dit voort als nieuwe programmalijn in 2025. We spraken in 2022 de ambitie uit om onze educatieprogramma's sterker te verweven met de artistieke processen van de kunstenaar.

Speerpunten werkwijze

- Vanuit het principe van solidariteit stimuleren we collectieve praktijken en samenwerkingen tussen kunstenaars en curatoren onderling.
- Het artistieke proces en wat de kunstenaar hiervoor nodig heeft staat voorop. Met trajecten op maat faciliteren we hun artistieke en professionele ontwikkeling.
- We programmeren verschillende kunstvormen, disciplines en presentatievormen, om met een divers aanbod verschillende soorten publiek aan te spreken.
- Onze presentaties spreken als totaalervaring meerdere zintuigen aan en zijn gelaagd. Op verschillende niveaus bieden we de kijker ingang tot de inhoud van het werk.

Artistieke thema's 2025

Ons huidige programma voor 2024 kent twee thema's die gedurende een periode van anderhalf jaar centraal staan: Posysjes (jan 2023 - juni 2024) en Foarlân (september 2024 - juni 2025). Dit jaarplan is geschreven in de start van het lopende programma Foarlân. Vanaf september 2025 gaat bij VHDG een nieuwe periode waarin we ervoor kiezen om drie overkoepelende kernbegrippen centraal te zetten: Foarlân, Gemeentegoed en Terratoarium. Deze lopen parallel, zodat dwarsverbanden en kruisbestuiving tussen projecten onderling ontstaan. Dit geeft inhoudelijke continuïteit, de kans om een thema langdurig en diepgravend te onderzoeken en zo meer gelaagdheid en verdieping in het programma te brengen. Vanuit deze heldere inhoudelijke kaders zijn we wendbaar en kunnen we inspelen op actuele ontwikkelingen, zodat ons programma relevant en actueel blijft.

Foarlân

We beschouwen Friesland niet als de periferie of het achterland, maar als het voorland. Door de dynamiek tussen stad en platteland zijn abstract lijkende onderwerpen als duurzaamheid en de voedselproductie van de toekomst hier direct zichtbaar. De urgentie van landelijke debatten wordt hier sterk gevoeld. Deze raken direct aan de dagelijkse realiteit, die weerbarstiger is dan in de randstad vaak wordt gedacht. Op het platteland is het verschil in gedachtegoed per regio, per beroepsgroep en tussen elk boerenbedrijf of natuurorganisatie groot. Onze unieke aanpak is dat we kunstenaars zowel de rurale omgeving van de provincie als de stedelijke omgeving van Leeuwarden - en de spanning daartussen - laten verkennen. Het natuur- of cultuurlandschap en de conflicterende mens-natuurrelaties die hier optreden in relatie tot voedselproductie, natuurbehoud en recreatie zijn thema's binnen Foarlân. We kijken met nieuwe ogen naar kennis en verhalen uit het verleden als inspiratie voor een speculatieve blik op de toekomst.

Gemeentegoed

Met de term Gemeentegoed refereren we aan de (potentiële) maatschappelijke functie van VHDG als publieke instelling. Decentralisatie van overheidstaken heeft een sterk effect op Friesland en haar inwoners. Bezuinigingen op publieke functies en het terugtrekken van de centrale overheid uit de regio, heeft als gevolg dat scholen, huisartsen, bibliotheken en andere publieke voorzieningen verdwijnen. Gentrificatie, influx van randstedelingen en migranten, sociale ongelijkheid zorgen voor sterke polarisatie. Tegelijkertijd vormen op gemeenschap gebaseerde noties als Mienskip en Brede Welvaart de basis voor lokaal cultuur- en overheidsbeleid. VHDG heeft hier een unieke positie: we zijn een onafhankelijke publieke instelling en we zien een maatschappelijke verantwoordelijkheid voor onszelf.

Met Gemeentegoed maken we kritisch en betrokken programma over het 'goed' dat iedere inwoner toebehoort: het 'culturele gemeen' oftewel de culturele commons die gedeeld publiek bezit zijn. We willen het vergemeenzamen van de publieke ruimte onderzoeken en verkennen hoe we anders kunnen samenleven. Met onze kunstenaars en deelnemend publiek zoeken we manieren om het gebrek aan vertrouwen in elkaar te doorbreken en een gevoel van eigenaarschap over processen van verandering en nieuwe (handelings)perspectieven te creëren.

Terratoarium

VHDG maakt kunst ingebed in Friesland en onderzoekt wat de verhalen van hier ons vertellen over de wereld waarin we leven. Vanuit Terratoarium vergroten we ons onderzoeksgebied en bewandelen we de omgekeerde route. Wat kunnen wereldse perspectieven ons leren over onze directe omgeving? Vanuit het concept interlokaliteit leggen we een connectie met andere regio's in andere landen en de onderwerpen die daar spelen. We doen dat enerzijds door kunstwerken te presenteren die relevant zijn voor ons publiek hier en anderzijds door internationale kunstenaars en curatoren uit te nodigen voor residenties. Dit ligt in lijn met het internationale karakter van ons programma sinds LF2018 Europese Culturele Hoofdstad.

Ook blijven we relevante kunstenaars die in Nederland gevestigd zijn programmeren, zoals Natalia Papaeva die in 2021 aansluiting vond met Friezen vanuit haar moedertaal, het Buryatisch, een Siberische minderheidstaal. In 2022 liet Susanne Khalil Yusef onverwachte parallellen tussen het verzet van inwoners van Palestina en het Friese verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog zien.

Onze curatoren worden geïnspireerd door internationale curatoriële praktijken gericht op lokale kennis en gemeenschapspraktijken in volksculturen, zoals documenta15 door ruangrupa, de Zweedse biennale Nya Småland en de EVA biennale Gleaning in Limerick, Ierland.

Internationale uitwisseling

In 2024 startten we met het opbouwen van relaties met instellingen in Zweden en Noorwegen, met als doel het opzetten van een meerjarig uitwisselingsproject. We zien dat onze inhoudelijke thema's resoneren en in Scandinavië lopen ze voorop met emancipatie, inclusiviteit en duurzaamheid. We willen leren van Scandinavische kunstenaars en curatoren die een brug slaan tussen inheemse kennis en maatschappelijke thema's en daarmee een kritisch perspectief creëren op dominant westers gedachtegoed.

Shortlist potentiële partners:

- **UKS** (Noorwegen)
  is naast presentatie-instelling ook de nationale vakbond voor kunstenaars.
- **Galeri F15** (Noorwegen)
  is een presentatie-instelling en organiseert de Momentum Biennale.
- **Nya Småland** (Zweden)
  is een interregionale biënnale rond het thema relatie tussen stad en platteland.
- **Land404** (Zweden)
  is een kunstenaarsinitiatief en artist-in-residency in een ruraal gebied.
- **Luleåbiennalen** (Zweden)
  is een biënnale over klimaatverandering en veerkracht van de lokale gemeenschap.

Programma 2025

© Atelier Sophie Krier

Programmalijn 1

VHDG LOKAAL

Residenties voor (inter)nationale kunstenaars	2x per jaar *(duur 1 jaar)*
Reizend Atelier	1x per jaar *(duur 6 weken)*
Reizend Atelier tentoonstelling	1x per jaar *(duur 2 maanden)*
Paradys (ism met Arcadia)	1x per 3 jaar *(duur 3 maanden)*

© Lisa Snip

Programmalijn 2

VHDG EXPO

Thematentoonstellingen met (inter)nationale kunstenaars	3x per jaar *(duur 2 maanden)*
Museumnacht FRL ism Fries Museum	1x per jaar *(duur 1 dag)*
Uit in Huis	1x per jaar *(duur 1 dag)*

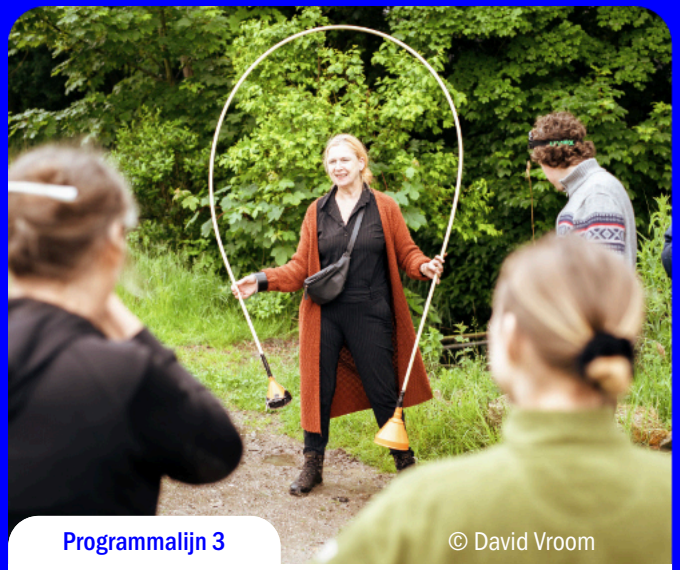

© David Vroom

Programmalijn 3

VHDG START

Residenties voor kunstenaars uit Noord-Nederland	4x per jaar *(duur 1 maand)*
Kunstkamp ism Kunsthuis Syb en het Lage Noorden	1x per 2 jaar *(duur 4 dagen)*
Tweespraak ism Kultuer Kollektyf	2x per jaar *(duur 1 jaar)*
Artist in Space ism Noordenaars	4x per jaar *(duur 1 jaar)*
Curatorial Summer School ism Arcadia & RUG	1x per jaar *(nader te bepalen)*

Programmalijn 1

VHDG LOKAAL

Residenties voor (inter)nationale kunstenaars	2x per jaar ***(duur 1 jaar)***
Reizend Atelier	1x per jaar ***(duur 6 weken)***
Reizend Atelier tentoonstelling	1x per jaar ***(duur 2 maanden)***
Paradys (ism met Arcadia)	1x per 3 jaar ***(duur 3 maanden)***

7. VHDG Lokaal

In deze programmalijn staat embedded practice centraal, met samenwerkingen tussen kunstenaars, inwoners, gemeenschappen en lokale partijen. Artistiek onderzoek, kunstproductie, publieksparticipatie en publiekspresentatie gaan hand in hand. In 2025 laten we het traditionele concept van een artist-in-residency volledig los. We bieden kunstenaars gedurende één jaar een vaste vergoeding op basis van uren, om 16 uur per week aan een project te besteden.

We geven kunstenaars zekerheid en vertrouwen en geven hen de tijd voor het opbouwen van relaties met lokale gemeenschappen. We zijn ervan overtuigd dat deze nieuwe aanpak een diepere betrokkenheid, een hogere kwaliteit van nieuw werk en een meer wederkerige relatie met het (deelnemende) publiek oplevert. De ontwikkeling van nieuw werk staat centraal, vanuit het concept van integrale presentatie zijn publiekspresentaties geïntegreerd in het maakproces. Deze presentaties vinden plaats op externe locaties, bij partners of in de publieke ruimte. Jaarlijks selecteren we één kunstenaar die ervaring heeft met kunst in de openbare ruimte, om een project te ontwikkelen dat grote zichtbaarheid genereert.

Het uitgangspunt is een traject op maat: gebaseerd op de vraag en werkwijze van de kunstenaar bieden we een passend totaalpakket aan faciliteiten, middelen en artistieke ondersteuning, samen met partnerorganisaties. Samen met de kunstenaar maken we een bij de inhoud passend communicatieplan om deelnemers te werven. VHDG heeft een sturende rol in de communicatie op regionaal niveau en genereert nationale zichtbaarheid.

Partners

Elk VHDG LOKAAL traject vraagt om andersoortige partners. Enkele voorbeelden: wanneer een kunstenaar specifieke faciliteiten nodig heeft, zoals een black box of een productiewerkplaats, werken we samen met poppodium Neushoorn, Tryater of Mannen van Staal. Als we verbinding zoeken met inwoners van specifieke wijken in Leeuwarden, zijn welzijnsorganisatie Amaryllis, De Warme Woonkamer en het Bewonersbedrijf aangewezen partners. Een netwerk van agrarisch ondernemers in de regio is opgebouwd met eerdere projecten van Margriet Craens en Honey Jones-Hughes. Expertise op het gebied van lokale geschiedenis en de Friese taal vinden we bij het archief Tresoar en het Historisch Centrum Leeuwarden. Naast deze projectafhankelijke partners werken we met vaste partners:

- In 2022 was de groepstentoonstelling Paradys een zeer succesvol onderdeel van Arcadia (de 100 dagen durende cultuurmanifestatie die sinds LF2018 elke drie jaar plaatsvindt in heel Friesland). Internationale kunstenaars worden uitgenodigd om werk te presenteren in het lustoord Oranjewoud. Vanuit onze expertise met site-specific kunst in de publieke ruimte is VHDG co-curator en programmeert (inter)nationale kunstenaars in de Paradys tentoonstelling in 2025. De presentatie van Reizend Atelier - SRV #11 zal onderdeel zijn van de 100-dagen manifestatie.
- De Buitendienst van de gemeente Leeuwarden faciliteert sinds 2017 het gebruik van de rotonde aan de Julianalaan voor tijdelijke kunstwerken in de openbare ruimte. We zijn met wethouder Hein Kuiken in gesprek over de gemeente als opdrachtgever en een grotere rol voor VHDG in het cureren van kunst in de openbare ruimte in de stad.
- Specifieke samenwerkingen met niet-kunstorganisaties worden gebaseerd op de plannen van de kunstenaars die deel uitmaken van het programma van 2025. In 2024 waren het diverse onderwijsinstellingen die de kunstenaars(collectieven) in contact bracht met de jonge generatie: basisscholen in de provincie, Aeres Hogeschool (mbo), NHL Stenden, Academie voor Popcultuur, Firda College, Kunstkade en Keunstwurk. Daarnaast organiseerden we samen met AZC St Annaparochie en Stichting de Vrolijkheid activiteiten voor kinderen en volwassenen in het AZC, samen met de Reizend Atelier kunstenaars.

Selectiecriteria kunstenaars

Met VHDG LOKAAL richten we ons op mid-career kunstenaars met een goed ontwikkelde praktijk: het traject vereist ervaring met social practice, zelfstandigheid en commitment. Bovendien hebben we ervaren dat vooral kunstenaars met een gevestigde praktijk de kansen voor professionele ontwikkeling die we bieden ten volle benutten. We zoeken kunstenaars voor wie zelforganisatie en samenwerking voorop staat, die het eigenaarschap van een project willen delen met deelnemers en interesse hebben in onze doelgroepen. In de selectie van kunstenaars(collectieven) is diversiteit van het programma als geheel een doorslaggevende factor.

Deelnemende kunstenaars

© Atelier Sophie Krier

Sophie Krier

Foarlân

Biografie
Kunstenaar en onderzoeker Sophie Krier (zij/haar) verweeft de biografieën van wezens en plaatsen door situaties voor gezamenlijke reflectie te creëren. Afkomstig uit een familie van kleermakers en leraren met een agrarische achtergrond in Luxemburg en België, wisselt haar praktijk tussen langdurig veldwerk met lokale gemeenschappen en redactioneel werk. Krier heeft alternatieve, informele leeromgevingen gerealiseerd, waaronder de boekenreeks Field Essays (2008-heden), bedoeld om ruimte te maken voor reflectie tussen praktijkmensen en denkers. Haar School of Verticality (2018-heden), ontwikkeld tijdens een residentie in Zuid-Tirol, richt zich op 'plaatsacupunctuur'. Ze ontwierp ook buitenklassen voor bodemgericht leren, zoals de Hunnie Field Classroom (2012) en Garden of Moving Time (2024). Daarnaast cocureerde ze de podcast- en tentoonstellingsreeks In Search of the Pluriverse (2020-2022). Krier leidde eerder onderwijsprogramma's aan de Rietveld Academie en University College Roosevelt en was onderzoeker aan EnsadLab in Parijs. Ze onderzoekt momenteel verticaliteit in de boeddhistische traditie, leren met paarden en planten.

Conceptvoorstel residentie
Onder de titel "School of Verticality" (2018-heden) ontwerpt Sophie Krier een translokaal rondreizend kunstprogramma. Haar kunstpraktijk krijgt vorm rondom 'buitenscholen' waarin ze gemeenschappen meeneemt in speculatieve leerprogramma's over de relatie tussen mens en natuur. Wat deze manifestaties gemeen hebben, is hun verkenning van verschillende vormen van aanwezigheid, door middel van toegankelijke oefeningen waarmee deelnemers kunnen oefenen met het aandacht besteden aan – en afstemmen op – een bepaald voorouderlijk gebaar (denk bijvoorbeeld aan weven, zaaien, knielen, een hek oprichten en verplaatsen, dromen, herinneren).

In het kader van haar residentie wil Krier onderzoek doen naar de rol die paarden spelen in de sociaal-culturele verbeelding in Friesland. Wie zijn de 'paardenmensen' van Friesland en wat trekt hen aan tot deze viervoeters? In welke soorten gemeenschappen zijn paardenmensen georganiseerd? Wie wordt uitgesloten van deze gemeenschappen, netwerken, clubs of groepen? Hoe beïnvloeden mythen en geschiedenissen van het Friese paard de populaire en politieke verbeelding van de Friese regio vandaag de dag? Parallel aan het bovenstaande veldwerk en literatuuronderzoek wenst Krier om door paarden gefaciliteerde leersessies te organiseren met kwetsbare groepen volwassenen (bijvoorbeeld de vrouwengroep van AZC St Anna Parochie) en het team van VHDG. Deze samenwerking is op moment van schrijven bevestigd.

Planning Sophie Krier

februari – april	**onderzoeksfase**
mei	**productontwikkeling**
juni	**eerste presentatie**
november – december	**tweede presentatie** (in samenwerking met Suzanne en Philip)

© Lizzy Zaanen

Narges Mohammadi

Terratoarium

Biografie
Narges Mohammadi is kunstenaar, programmamaker en DJ en momenteel gevestigd in Den Haag. In 2018 behaalde ze haar BA Moderne en Hedendaagse Kunstgeschiedenis aan de Universiteit Utrecht en voltooide een BA Beeldende Kunst aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Haar artistieke praktijk komt voort uit een positie van "in-between", een ruimte tussen gescheiden culturele geschiedenissen. Ze creëert werken die verloren herinneringen belichamen en vertaalt deze naar immersieve installaties en sculpturen. Haar oeuvre kenmerkt zich door een spel van geuren, kleuren, symbolen en gewoontes uit verschillende culturele achtergronden. Door het gebruik van eenvoudige, toegankelijke materialen in omgevingen die deze materialen lijken te overstijgen, brengt ze verschillende gevoelens van “thuis” samen. Deze Haagse kunstenaar verkent de materiële en immateriële sporen van minderheden en diaspora gemeenschappen in Friesland en vertaalt dit naar immersieve installaties. In de geest van programma’s als New Radicalism en Queering the Church zet ze publieke kunstprogramma’s op rond dezelfde thema's.

Queering the Church
Queering the Church, een site-specifieke interventie in de Lourdeskerk in Den Haag, presenteerde queer en queer-ally kunstenaars die de ruimte van de kerk zachtjes terug-eisten door de kracht van performance, gesproken woord en muziek. De Lourdeskerk, de locatie van dit evenement, werd gedefinieerd door een moment van transitie. Het functioneert nu als een cultureel centrum, omdat het los is van zijn oorspronkelijke staat. Wat betekent het om de ruimte van de kerk, en daarmee religie, toe te eigenen door queer-kunstenaars, queer bondgenotenkunstenaars en kunstenaars die zich bezighouden met gender-, etniciteits- en identiteitspolitiek? Deze interventie van één nacht probeerde het moment van een onderbrekende ervaring naar voren te brengen, en benadrukte het conflict tussen het verkrijgen van gelijkheid en acceptatie, terwijl eigenaarschap en identiteit behouden bleven. Voor 2025 en 2026 heeft VHDG de intentie uitgesproken om samen te werken met Narges. Het doel is om een tentoonstelling met publieksprogramma te ontwikkelen dat gericht is op de stad Leeuwarden. In Narges zien we overeenstemming met de oprichting van VHDG, dat in een kerkgebouw is gesticht, en potentiele samenwerkingen met Podium Explore, de voormalige Westerkerk en Queer Collective.

Planning Narges Mohammadi

augustus – september	onderzoeksfase
december	productontwikkeling
januari 2026	eerste presentatie
April 2026	tweede presentatie

Reizend Atelier

Ons Reizend Atelier vierde in 2024 haar 10-jarige jubileum met kunstenaarscollectief The Outsiders. Jaarlijks verkent een kunstenaar de provincie Friesland vanuit een mobiel atelier en maakt nieuw werk tijdens de avontuurlijke reis van 6 weken. Participatie is essentieel en vanzelfsprekend onderdeel van het proces: Friezen helpen de kunstenaar met hun gastvrijheid, verhalen, kennis, fantasie en praktische hulp. Het project blijft zichzelf vernieuwen doordat we kunstenaars selecteren met zeer diverse disciplines en onderzoeksvragen. Het is een uitdagend avontuur dat de meest verrassende nieuwe kunstwerken oplevert. Telkens wordt nieuw publiek bereikt en betrokken, er is veel aandacht voor in regionale media en het project wordt door nationale fondsen zoals VSB Fonds, Stichting DOEN en het Cultuurfonds hoog gewaardeerd.

Reizend Atelier #11 — Suzanne Bernhardt & Phillipp Kolmann

Biografie

De multidisciplinaire praktijk van Suzanne Bernhardt en Philipp Kolmann draait om de relatie tussen mens, productieketen en omgeving. Bernhardt volgt producten naar hun oorsprong en brengt de transformaties en verbindingen in kaart die gaandeweg ontstaan.

Waarbij ze onze band met de productieketen bevraagt door veldwerk, materiële experimenten en immateriële herinneringen van mensen te gebruiken. Kolmann, een in Nederland werkende Oostenrijker, legt als chef-kok, melkveehouder en ontwerper de nadruk op voedsel en microbiologische veranderingen, zoals fermentatie. Hij onderzoekt hoe microben via voedsel, geur en smaak voor een diepere verbondenheid met onze omgeving zorgen. Zijn doel is om geuren en smaken te erkennen en te benutten als waardevolle, lichamelijke en lokale culturele data.

De praktijk van dit kunstenaarsduo past goed bij onze werkwijze: ze hebben veel ervaring met integer, langdurig ingebed onderzoek doen. We zijn benieuwd naar hoe de interesse in de (koloniale) oorsprong van voedsel en materialen zich vertaalt naar het Friese platteland. Met Suzanne's diepgravende onderzoek naar de kleurstof roucou in het project Track & Trace legde ze op een toegankelijke manier onze relatie met voedsel onder de loep en brengt complexe koloniale geschiedenissen aan het licht.

Dit kunstenaarsduo heeft veel ervaring met het maken van locatie specifiek werk. Dit najaar presenteren zij hun werk Shelving Seasons op de internationale toonaangevende tentoonstelling Ornamenta in het Duitse Zwarte Woud. Dit nieuwe werk van kunstenaar Suzanne Bernhardt en ontwerper Philipp Kolmann benadert de uitdagingen van onze consumptiecyclus op een verleidelijke manier. Een nieuwe, door het Zwarte Woud geïnspireerde cocktail probeert regionale tradities opnieuw te verbeelden voor veeleisende kosmopolitische smaken.

Concept Reizend Atelier

Begin 2025 verblijft het duo een maand in Leeuwarden om de hun rondreis voor te bereiden en hun project vorm te geven. In de maanden juni en juli reist hun project met het Reizend Atelier door Friesland en organiseren zij een aantal presentaties op relevante locaties. In de maanden november en december maken zij, geïnspireerd op hun reis, een tentoonstelling in Leeuwarden. Deze samenwerking is op moment van schrijven bevestigd.

Tentoonstelling VHDG Lokaal + Reizend Atelier

In de tentoonstelling waar het jaar 2025 mee afgesloten wordt, staat zowel het Reizend Atelier van dat jaar, als het project van Sophie Krier binnen het VHDG-Lokaal programma centraal. Het werk dat gemaakt is tijdens deze residenties wordt getoond in een tentoonstelling met een passend curatorieel concept, dat de ervaringen van de kunstenaars tijdens diens avontuurlijke rondreis en ervaringen door Friesland overbrengt. Deelnemend publiek uit de hele provincie wordt persoonlijk uitgenodigd voor de opening.

Paradys

Vanuit onze expertise met site-specifieke kunst in de publieke ruimte is VHDG door het artistieke team van de tentoonstelling Paradys uitgenodigd een plek in te nemen in hun tentoonstelling in Leeuwarden. VHDG formuleert een integratie van de presentatie bij Paradys met het VHDG Lokaal programma van Sophie Krier. In haar jaartraject zal zij een tussentijdse presentatie realiseren in de openluchttentoonstelling met aansluitend een publiek programma.

Planning Reizend Atelier #11

april – mei	**onderzoeksfase**
juni	**productontwikkeling**
juli	**eerste presentatie**
november – december	**tweede presentatie** (in samenwerking met Sophie)

Programmalijn 2

VHDG EXPO

Thematentoonstellingen met (inter)nationale kunstenaars	3x per jaar *(duur 3 maanden)*
Museumnacht FRL ism Fries Museum	1x per jaar *(duur 1 dag)*
Uit in Huis	1x per jaar *(duur 1 dag)*

8. VHDG EXPO

Vanuit onze missie om hedendaagse kunst zichtbaar en toegankelijker te maken, zetten we vanaf 2025 een stevig tentoonstellingsprogramma neer met wisselende groepsexposities van 1 maand, in combinatie met een aansprekend publieksprogramma in de avonduren. Op onze nieuwe locatie maken we elk seizoen een nieuwe tentoonstelling rondom onze drie thema's, waarin we actueel werk van nationale en internationale kunstenaars van verschillende generaties en achtergronden tonen. Voor 2 tentoonstellingen is een basisbudget begroot voor werk van 3 kunstenaars, met de mogelijkheid om één nieuw werk te laten maken. In het voorjaar organiseren we een speciale tentoonstelling met één (lokale) samenwerkingspartner.

Tentoonstelling 1 — Gast curator Februari 2025

Voor de eerste tentoonstelling van het jaar nodigen we een gastcurator uit het (inter)nationale veld uit. Hiermee willen we onze eigen praktijk verrijken met nieuwe blikken en werkwijzen. De curator krijgt de tijd om de lokale context te leren kennen en een spraakmakende tentoonstelling te maken die relevant is in onze omgeving. De curator krijgt de opdracht om te werken vanuit dialoog tussen de werken en een typische VHDG-tentoonstelling te maken: een totaalervaring die de kijker op meerdere niveaus en zintuigen aanspreekt. Selectiecriteria voor gastcuratoren zijn o.a. het vergroten van de diversiteit ten opzichte van het vaste team curatoren; expertise in het verbinden van lokale context met (inter)nationale thema's en iemand die een voor Noord-Nederland nieuw netwerk en selectie van kunstenaars meebrengt.

Tentoonstelling 2 — Waiting for Cows April 2025

In april presenteren wij een bijzondere tentoonstelling van het ontwerpbureau Affect Lab, getiteld Waiting for Cows. Dit is een interactief verhalenproject dat de complexe relatie tussen mensen, dieren en technologie verkent. Het speelt zich af op een Friese boerderij, waar de hoofdrol wordt gespeeld door drie Nederlandse melkkoeien die worden gemonitord door wearables, geconditioneerd door algoritmen en gekwantificeerd in data. Filmscènes van de boerderij locatie in Friesland worden geactiveerd door bijna real-time koe-gegevens, waardoor de steeds groter wordende kloof tussen het plattelands- en stedelijke leven wordt overbrugd. Gepresenteerd als een cinematografische meditatie over verwantschap en menselijke relaties met andersheid, is Waiting for Cows een uitnodiging aan bezoekers om na te denken over hedendaagse vraagstukken rond zorg. Deze tentoonstelling gaat gepaard met een uitgebreid publieksprogramma en educatie-activiteiten voor scholieren en (mbo)-studenten.

Shortlist gastcuratoren:

- **Jin Xiao Zhou** (startend curator bij o.a. Showroom Mama)
- **Rianne Zijderveld** (curator bij o.a. TENT Rotterdam, uitgeverij Unformed Informed)
- **Tracian Meikle** (curator bij o.a. Framed Framed Amsterdam)
- **Farbo Fakharzeh** (internationale samenwerking Scandinavië)
- **Lola Diaz Cantoni** (Club VHDG)
- **Nia Konstantinova** (Club VHDG)
- **Alumni Curatorial Studies Rijksuniversiteit Groningen**
- **Deelnemers Curatorial Summer School** (zie VHDG START)

Tentoonstelling 3 — Curator Team VHDG, Roísín Douglas September 2025

We openen het nieuwe culturele seizoen met een groepstentoonstelling gecureerd door VHDG teamlid Roísín Douglas. Deze tentoonstelling vormt een verdieping of verbreding van het gelijktijdige VHDG Lokaal programma, met andere lokale, nationale en internationale kunstenaars. In 2024 ontwikkelde Douglas de tentoonstelling City Structures, wat de thema's en onderzoeksvragen van de residenties van dat jaar in een nieuw perspectief plaatste. Vanuit dit succesvolle beproefde recept vragen wij haar opnieuw een concept, programma en presentatie te ontwikkelen.

Publieksprogrammering

Passend bij het thema van de tentoonstelling stellen we een publieksprogramma samen met naast de opening minimaal 6 evenementen. Dit wordt een divers en aansprekend publieksprogramma waarin we cross-overs met andere disciplines zoeken, met o.a. artist talks, filmavonden, muziekoptredens en literaire discussieavonden. Het doel van deze avonden is om op een pasbare vorm wat betreft medium in te gaan op prangende actualiteiten.

Museumnacht FRL

Met ingang van 2023 is Museumnacht een jaarlijks terugkerend grootschalig evenement in de hele provincie Friesland. We werken samen met het Fries Museum en cureren op basis van een Open Call een tentoonstelling met werk van Friese hedendaagse kunstenaars van alle leeftijden, disciplines en media.

Uit in Huis

Met dit feestelijke evenement wordt elk jaar in september het culturele seizoen officieel geopend. Alle Leeuwardense culturele instellingen openen hun deuren. Uit in Huis valt gelijktijdig met de opening van de derde tentoonstelling, gecureerd door onze curator Douglas. We organiseren hierbij een aantal feestelijke activiteiten Daarnaast worden Club VHDG en de kunstenaars van VHDG LOKAAL gevraagd om ook een bijdrage te doen

Programmalijn 3

VHDG START

Residenties voor kunstenaars uit Noord-Nederland	4x per jaar *(duur 1 maand)*
Kunstkamp ism Kunsthuis Syb en het Lage Noorden	1x per jaar *(duur 4 dagen)*
Tweespraak ism Kultuer Kollektyf	2x per jaar *(duur 1 jaar)*
Artist in Space ism Noordenaars	4x per jaar *(duur 1 jaar)*
Curatorial Summer School ism Arcadia & RUG	1x per jaar *(nader te bepalen)*

9. VHDG START

Met de programmalijn START geven we talentontwikkeling prioriteit. In 2025 bieden we verschillende groepen startende kunstenaars en creatieve professionals in Noord-Nederland een vaste ontmoetingsplek en praktische faciliteiten zoals werkruimte en ontwikkelingstrajecten.

Residenties voor starters

Jaarlijks bieden we 4 noordelijke kunstenaars een werkperiode aan. Naast gebruik van de studio ontvangt de kunstenaar een honorarium, materiaalbudget, een (gast)curator van VHDG als mentor en de mogelijkheid om een presentatie of publieksactiviteit in het avondprogramma te organiseren. Selectie gebeurt op basis van een Open Call. We richten ons specifiek op kunstenaars die wonen en werken in Friesland, Groningen en Drenthe (ook tijdelijk), de ambitie hebben om zich professioneel te ontwikkelen en willen werken vanuit wederkerigheid en solidariteit. We kijken naar de carrièrefase. Autodidacten en instromers uit andere creatieve disciplines zijn welkom, en maken ook een herstart mogelijk (o.a. na zwanger- of ouderschapsverlof). De residenties worden ingevuld op basis van een Open Call, die in november 2024 wordt gepresenteert. Er zijn vier residentieperiodes beschikbaar, met een aanvang in de maanden februari, mei, september en november.

Kunstkamp

In 2024 organiseerden we een pilot voor dit evenement bij onze partner Het Lage Noorden in Marrum, met Kunsthuis Syb en gefinancierd door Keunstwurk. Het doel is om het regionale kunstklimaat te versterken met een evenement in festivalstijl voor jonge cultuurprofessionals uit Noord-Nederland (o.a. curatoren, producenten, programmeurs, schrijvers, creatieve ondernemers). Vanaf 2025 wordt de samenwerking met Kunsthuis Syb en het Lage Noorden voortgezet en komt Kunstkamp jaarlijks terug in de vorm van een driedaags evenement met een programma van workshops, trainingen en netwerkmomenten, dat wordt afgesloten met een publiekspresentatie. Inspirerend voorbeeld is het Post Precarity Camp van Platform BK in 2021. Potentiële partners zijn Mooiedingenmakers, Kunstenpunt Groningen, Platform BK en de Kunstenbond.

Tweespraak

Onder de titel Kultuer Kollektyf verenigen 7 Leeuwarder ‘productiekernen’ zich. Naast VHDG zijn dat New Noardic Wave, Explore the North, Tryater, Popfabryk en Arcadia. Samen bieden we jaarlijks 6 jonge Friese makers uit alle disciplines (muziek, theater, film, kunst, vormgeving) een stipendium en een mentortraject van één jaar bij twee verschillende instellingen. Met Tweespraak moedigen we interdisciplinariteit in de kunstpraktijk aan. Deelnemers presenteren zich op het jaarlijks terugkerende multidisciplinaire festival De Broeikas in de Westerkerk.

Artist in Space

Noordelijke presentatie-instellingen voor beeldende kunst hebben zich verenigd in het netwerk Noordenaars. Sinds 2021 biedt Artist in Space talentontwikkelingstrajecten voor Noordelijke kunstenaars, gefinancierd door We the North. In 2025 organiseert Noordenaars de derde editie van dit talentontwikkelingstraject. Hiervoor nodigen we vier talentvolle kunstenaars uit. Deze kunstenaars worden in dit traject door verschillende instellingen gedurende een jaar of langer ondersteund in hun praktijk richting unieke kunstpresentaties. Vier kunstenaars worden gedurende een jaar ondersteund en ontvangen een honorarium en werkbudget. Selectie gebeurt door middel van een jaarlijks terugkerende Open Call. Doel is het faciliteren van een gezamenlijke productieketen en het stimuleren van kunstenaars om over de grenzen van provincies te werken en kansen in de Noordelijke regio ten volle te benutten.

Met dit programma werken we als Noordenaars samen aan doelen die niet door een individuele instelling gerealiseerd kunnen worden:

1. *Ontmoeting en kennisdeling stimuleren met een open infrastructuur.*
2. *Het creëren van een vruchtbaar en duurzaam kunstklimaat voor kunstenaars in het Noorden.*
3. *Ketenverantwoordelijkheid: samen een duurzame en transparante keten voor kunstproductie realiseren.*

In 2025 vormt VHDG voor twee kunstenaars een schakel in de keten. Dit behelst een residentie of een presentatie.

Curatorial Summer School

Tijdens de tweede editie van Arcadia in 2025 gaat de Curatorial Summer School (werktitel) van start. Het programma richt zich op praktijkgerichte kennis over ‘Mienskipskunst’ (community-art) voor jonge curatoren en programmamakers. Artistiek leider Koen Bartijn stelt het programma samen met partners Arcadia en Rijksuniversiteit Groningen.

10. Focuspunten & Planning

VHDG LOKAAL

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
13 januari t/m 9 februari	Sophie Krier	Extern onderzoek	Eigen invulling
10 februari t/m 28 februari	Sophie Krier	Artist in Residence	VHDG
1 april t/m 7 mei	Sophie Krier	Artist in Residence	VHDG
11 april t/m 13 april	Sophie Krier	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
24 & 25 april	Sophie Krier	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
26 mei t/m 9 juni	Sophie Krier	Artist in Residence	VHDG
30 juni t/m 27 juli	Sophie Krier	Tentoonstelling	Arcadia: Paradys
5 & 7 juli	Sophie Krier	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
12 & 13 juli	Sophie Krier	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
20 & 21 juli	Sophie Krier	Activiteiten residentie	
17 oktober t/m 14 december	Sophie Krier, Suzanne & Philipp	Tentoonstelling	VHDG, H47
31 oktober	Sophie Krier	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
15 december t/m 15 januari 2026	Sophie Krier	Projectafronding	VHDG

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
1 t/m 28 juni	Narges Mohamadi	Extern onderzoek	Eigen invulling
22 augustus t/m 27 september	Narges Mohamadi	Artist in Residence	VHDG
30 september t/m 14 oktober	Narges Mohamadi	Extern onderzoek	Eigen invulling
eind oktober	Narges Mohamadi	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
7 december t/m 19 december	Narges Mohamadi	Artist in Residence	VHDG
mid december	Narges Mohamadi	Activiteiten residentie	VHDG of externe locatie
vervolg activiteiten vindt plaats in 2026			

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
7 t/m 19 januari	Suzanne & Philipp	Reizend Atelier Opstart	VHDG
10 maart t/m 21 april	Suzanne & Philipp	Artist in Residence	VHDG en externe locaties
4 april t/m 13 april	Sophie, Suzanne & Philipp	Ontmoeting en start samenwerking voor tentoonstelling	VHDG
3 juni t/m 29 juni	Suzanne & Philipp	Voorbereiding Reizend Atelier	VHDG
30 juni t/m 3 augustus	Suzanne & Philipp	Reizend Atelier met publieke activiteiten	Externe locaties
4 oktober t/m 16 oktober	Suzanne & Philipp	Artist in Residence	VHDG
15 december t/m 15 januari	Suzanne en Philipp	Projectafronding	VHDG

VHDG EXPO

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
december 2024 t/m 20 januari 2025	Tentoonstelling 1 — Gastcurator	Voorbereiding tentoonstelling	VHDG of externe locatie
20 januari t/m 30 januari	Tentoonstelling 1 — Gastcurator	Opbouw tentoonstelling	VHDG, H47
31 januari t/m 2 maart	Tentoonstelling 1	Tentoonstelling	VHDG, H47
3 maart t/m 31 maart	Tentoonstelling 1	Afbouw en Projectafronding	VHDG

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
6 januari t/m 16 maart	Tentoonstelling — Waiting for Cows	Voorbereiding tentoonstelling	VHDG of externe locatie
17 maart t/m 27 maart	Tentoonstelling — Waiting for Cows	Opbouw tentoonstelling	VHDG, H47
28 maart t/m 1 juni	Tentoonstelling — Waiting for Cows	Tentoonstelling	VHDG, H47
28 maart t/m 1 juni	Waiting for Cows	Publieke activiteiten	VHDG of externe locaties
1 juni t/m 30 juni	Waiting for Cows	Afbouw en Projectafronding	VHDG

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
2 juni t/m 27 juli	Tentoonstelling 3 — Roísín Douglas	Voorbereiding groepstentoonstelling	VHDG
25 augustus t/m 4 september	Tentoonstelling 3 — Roísín Douglas	Opbouw tentoonstelling	VHDG, H47
5 september t/m 5 oktober	Tentoonstelling 3 — Roísín Douglas	Tentoonstelling	VHDG, H47
6 t/m 31 oktober	Tentoonstelling 3 — Roísín Douglas	Afbouw en Projectafronding	VHDG

Data/periode 2025	Wie	Wat	Waar
3 februari t/m 3 maart	VHDG Start	Residentie 1	VHDG
7 april t/m 4 mei	VHDG Start	Residentie 2	VHDG
25 augustus t/m 28 september	VHDG Start	Residentie 3	VHDG
2 november t/m 7 december	VHDG Start	Residentie 4	VHDG

11. Educatie en inclusie

De kenmerkende VHDG-aanpak om kunst naar het publiek toe te brengen, passen we ook toe om jonge generaties te bereiken. Ons educatieteam geeft workshops op basisscholen, hogescholen en MBO-opleidingen, maar ook in AZC St. Annaparochie, bij agrarisch ondernemers en in wijkcentra zoals het Generatiehuis in Leeuwarden. In onze tentoonstellingen organiseren we rondleidingen voor kinderen, zoals leerlingen van basisschool Oldenije. Elk jaar komen middelbare scholieren op bezoek tijdens Art Trip, een samenwerking met Kunstkade, Fries Museum en Schouwburg de Harmonie. In 2023 deden er in totaal 585 kinderen, jongeren en studenten mee aan onze educatieprogramma's. Daarnaast organiseerden we ook activiteiten voor volwassenen, bijvoorbeeld een rondleiding voor de vrouwengroep van AZC St. Annaparochie of upcycling workshops voor 65-plussers in de Kurioskerk in Leeuwarden.

Educatie is voor VHDG méér dan een manier om kunst toegankelijk te maken voor kinderen en jongeren en hen in aanraking te brengen met experimentele hedendaagse kunst. In onze activiteiten staan dialoog en reflectie centraal: kinderen leren kritisch analyseren voorbij 'mooi of lelijk', krijgen ruimte voor expressie en delen de kunstervaring met elkaar.

In navolging van onderwijspedagoog Gert Biesta zien we kunsteducatie als een essentieel onderdeel van het onderwijs, dat bijdraagt aan de ontwikkeling van kritische, creatieve en betrokken burgers: die in staat zijn om de wereld om zich heen te begrijpen en bij te dragen aan een inclusieve en democratische samenleving. Kinderen ervaren de politieke veranderingen in hun provincie ook, maar dan op een andere manier dan hun ouders. Wij vinden het essentieel om hier samen met hen op te reflecteren, en hun standpunten zichtbaar te maken, want zij zijn de toekomst.

Onze kunstenaars spreken zich uit over hun eigen positie en visie op de wereld. We laten zien dat kunst uitdrukking kan geven aan abstracte waarden als eerlijkheid, gelijkheid en diversiteit. We leren kinderen en jongeren om een open, nieuwsgierige en kritische houding te ontwikkelen en om hun eigen standpunten te vormen en te verbeelden. We stimuleren eigenaarschap zodat ze uiteindelijk ook de wereld kunnen veranderen. Kortom: met educatie brengen we onze missie in de praktijk.

In 2023 hebben we de embedded werkwijze voor het eerst ook in educatie toegepast, met groot succes. Vanuit meerstemmigheid beschouwen we kinderen en jongeren als de experts die inhoudelijk bijdragen aan het artistiek onderzoek van de kunstenaar. Om kunst te laten ervaren als een collectieve onderneming, zonder passief publiek maar met participerende deelnemers, die meedoen aan een wederkerig maakproces waar alle betrokkenen van leren.

© Afrida Adema

VHDG LOKAAL
Kinderen woonachtig in diverse wijken van Leeuwarden (leeftijd 8–12 jaar)
Leerlingen basisonderwijs diverse scholen in de provincie Friesland (leeftijd 8–12 jaar)
Leerlingen voortgezet onderwijs diverse scholen in Leeuwarden (leeftijd 12–18 jaar)
Studenten Aeres mbo diverse studierichtingen in Leeuwarden (16–22 jaar)
Kinderen die in AZC St. Annaparochie wonen (leeftijd 8+)
Volwassen bewoners van AZC St. Annaparochie

VHDG EXPO
Art Trip: Leerlingen voortgezet onderwijs diverse scholen in Leeuwarden (12-18 jaar)
Rondleidingen: bezoekers tentoonstellingen VHDG EXPO uit heel Nederland (18+)

VHDG START
Studenten van creatieve studierichtingen NHL Stenden, Minerva Academie, Rijksuniversiteit Groningen en Academie voor Popcultuur, uit de regio Noord-Nederland (16-25 jaar)

Doelgroepen educatie 2025-2028

Inclusie

Het educatieteam heeft een sleutelrol binnen ons inclusiebeleid. Samen met de VHDG LOKAAL kunstenaars stellen zij een plan op om specifieke doelgroepen te betrekken en mede-eigenaarschap te geven over de kunst die wordt gemaakt. Sinds 2023 maakt ook een communitymanager deel uit van het kernteam. Zij coördineert Club VHDG, agendeert inclusiviteit intern en is betrokken bij VHDG Lokaal. De komende jaren breiden we de taken van het educatieteam en de communitymanager uit. Hoofdfocus wordt het faciliteren van contact tussen kunstenaars en gemeenschappen, het betrekken van nieuwe partnerorganisaties en het verduurzamen van deze relaties. Op onze nieuwe locatie wordt de communitymanager ook betrokken bij de invulling van het avondprogramma.

Club VHDG

Club VHDG is opgericht om onze vrijwilligers te verenigen en jonge cultuurprofessionals ontwikkelkansen te bieden. Vanuit het oogpunt van meerstemmigheid vormen zij een klankbord voor het kernteam. Ook binden we zo een nieuwe generatie aan VHDG. Voor onze kunstenaars is de Club waardevol, zowel om zich welkom te voelen in Leeuwarden als artistiek-inhoudelijk. De Club is zelfsturend en gericht op ondernemende twintigers en dertigers. Ze zijn in hun studie of werk bezig met cultuur, maatschappelijk werk, diversiteit en inclusie of duurzaamheid. In 2023 maakte de Club gezamenlijk een groepstentoonstelling in H47, Modern Traditions. In 2025 zetten we in op een hervorming van de Club, gebaseerd op de volgende drie pilaren: netwerk, inspiratie en zelf-organisatie. In samenwerking met community manager Teodóra Róka ontwikkelt Club VHDG een divers programma bestaande uit inspirerende workshops, netwerkmomenten, uitwisselingen met vakprofessionals, paneldiscussies en informatieve spreekuren. Daarnaast worden er feestelijke clubavonden georganiseerd, waar dansen, muziek, het vieren van zelfexpressie en werk van kunstenaars die zich met deze thema's bezighouden, centraal staan.

© Maarten Dikken

© Afrida Adema

12. Communicatieplan

Publieksvoorzieningen

De Haniahof is momenteel onze thuisbasis en vertrouwde locatie voor terugkerend publiek, met tentoonstellingen en publieksactiviteiten in H47 en onze residentiestudio. Vanaf 2025 vergroten we onze mogelijkheden op een nieuwe locatie die onze behoefte aan een herkenbare, zichtbare plek in de stad vervult en waar we een diepere band met diverse publieksgroepen kunnen opbouwen.

Voorzieningen huidige locatie Haniahof Dit pand wordt gedeeld met Grafisch Atelier Friesland & 16 atelierhouders	Gewenste voorzieningen nieuwe locatie Vanaf 2025
Gedeelde expositieruimte H47 Beschikbaar voor 3 tentoonstellingen per jaar van 3 weken	**Eigen expositieruimte** onbeperkt beschikbaar
Artist-in-Residence studio Regelmatig in gebruik voor presentaties en workshops	**Artist-in-Residence studio** met gescheiden leefruimte voor residenten
Beperkt aantal zitplaatsen in de entreehal	**Ontmoetingsruimte** met zitplaatsen en faciliteiten voor flexwerken
nvt	**Multifunctionele ruimte** voor educatie, Club VHDG, lokale kunstenaars, bijeenkomsten en presentaties
Open van woensdag t/m zondag 12.00–17.00 uur	**Minimaal 5 dagen per week open** 12.00 - 18.00 uur en regelmatig avondprogramma
Gratis entree	**Gratis entree** klein entreebedrag voor avondprogrammering
Expositieruimte H47 zichtbaar aan buitenzijde pand door gevelvlaggen en posters. Weinig zichtbaarheid door locatie in steeg	**Buitenzijde pand adverteert VHDG duidelijk en uitnodigend** Goed zichtbare locatie op plek met aanloop
Toegankelijkheid redelijk brede doorgangen en gelijkvloerse ruimtes, maar hoge drempel naar de tentoonstellingsruimte, geen bewegwijzering	**Fysiek toegankelijk voor alle bezoekers** geen drempels, brede doorgangen, gelijkvloerse ruimtes of lift, goede bewegwijzering
Geen gedetailleerde informatie over fysieke toegankelijkheid op website H47	**Gedetailleerde informatie over fysieke toegankelijkheid** op onze website met ingang van 2024
Host verwelkomt bezoekers en beantwoordt vragen Kantoor bevindt zich elders in het pand	**Host verwelkomt bezoekers en beantwoordt vragen** Kantoorruimte is aangrenzend, op werkdagen zijn teamleden ook aanspreekpunt voor bezoekers
Beperkte garderobecapaciteit bij de host	**Kluisjes**
Sanitaire voorzieningen: genderneutraal toilet	**Sanitaire voorzieningen: genderneutraal en toegankelijk toilet**
Host serveert gratis koffie en thee	**Eenvoudig horeca-aanbod met zitgelegenheid**
Informatievoorziening De host geeft informatie en begeleidt bezoekers waar nodig; zaalteksten zijn meertalig en in begrijpelijke taal geschreven	**Informatievoorziening** De host geeft informatie en begeleidt bezoekers waar nodig; zaalteksten zijn meertalig en in begrijpelijke taal geschreven; audiowerken zijn voorzien van transcriptie; videowerk wordt ondertiteld

Publieksvoorzieningen op externe locaties

Naast de tentoonstellingen, momenteel in H47, vinden onze publiekspresentaties ook plaats in de (semi-)openbare ruimte en bij partners. Zo organiseerde in 2023 Lu Lin een diner in Neushoorn Café ter afsluiting van het project We are There and Here en voerde het kunstenaarsduo SMET hun residentie uit in een leegstaand appartement in de Leeuwarder wijk Heechterp. Ons Reizend Atelier reist al tien jaar rond en bereikt met elke nieuwe kunstenaar die instapt een nieuwe publieksgroep in diverse dorpen en steden in de provincie.

Deze presentaties op wisselende externe locaties zijn een essentieel kenmerk van de VHDG-aanpak. Hoewel de publieksvoorzieningen verschillen en we afhankelijk zijn van de faciliteiten van partners, is deze aanpak onze kracht: onze kunstenaars maken juist buiten onze eigen vier muren contact met een grote verscheidenheid aan publieksgroepen. Het werken op locatie, in de directe leefomgeving van het publiek, bevordert de betrokkenheid van lokale gemeenschappen. Een waardevol effect is dat deze aanpak ervoor zorgt dat we telkens nieuw publiek bereiken en betrekken dat VHDG nog niet kent.

Doelgroepen en publieksbenadering

In onze publieksbenadering maken we een helder onderscheid tussen twee typen publiek: participerend en toeschouwend. Binnen de programmalijnen VHDG LOKAAL en VHDG EXPO bedienen we beide typen, maar richten we ons op verschillende doelgroepen. Hieronder worden 4 publieksgroepen toegelicht die we de komende jaren prioriteit geven. Doelgroepen voor educatie worden benoemd in het gelijknamige hoofdstuk.

Programmalijn: VHDG LOKAAL

1. Participerend publiek: inwoners van de provincie Friesland die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met hedendaagse kunst

Deze mensen leren VHDG kennen door VHDG LOKAAL projecten in hun directe leefomgeving: ze nemen deel aan onderzoeksprojecten van kunstenaars of doen mee aan het educatieprogramma of zien presentaties in de publieke ruimte.

V/X/M	18+	Woonachtig in Friesland
Geen of weinig voorkennis van (hedendaagse) beeldende kunst		
Diverse culturele identiteiten, opleidingsniveaus & beroepsachtergronden		

***Bijvoorbeeld**: vanuit het Reizend Atelier maakte kunstenaarsfamilie Contemporary Glory (Charlien Adriaenssens en Louis de Waal) in 2023 de film 'Frankenstein in Friesland'. In Wierum kregen ze hulp van een agrarisch ondernemer en zijn gezin, die hielpen met het bouwen van het decor en in de scènes speelden.*

We bereiken deze doelgroep o.a. met de volgende acties:

- Met de kunstenaars samen zetten we hyperlokale middelen in. Denk aan een oproep in de wijkkrant of het huis-aan-huis verspreiden van ansichtkaarten.
- We doen een beroep op sleutelfiguren - actieve netwerkers, projectleiders en coördinatoren binnen een bepaalde gemeenschap - en partnerorganisaties. Zij bereiken en activeren hun achterban met zeer diverse middelen, van een prikbord in een wijkcentrum tot een oproep in een nieuwsbrief, Facebookgroep of WhatsApp-groep.
- In online communicatie met deze doelgroep leggen we de nadruk op toegankelijkheid, met informatie in begrijpelijk Nederlandse (B1) taal met vertalingsopties naar Engels en Fries.

2. Toeschouwend publiek: Maatschappelijk betrokken cultuurliefhebbers

Met ons VHDG LOKAAL programma streven we naar een uitgesproken profilering op nationaal niveau. Met onze werkwijze spreken we maatschappelijk geëngageerde kunstliefhebbers uit heel Nederland aan. Inhoudelijke artikelen in traditionele pers en online media maken hen nieuwsgierig, we spreken deze doelgroep aan op hun inhoudelijke interesse.

V/X/M	25+	Woonachtig in heel Nederland
Maatschappelijk betrokken cultuurliefhebbers		
HBO+, diverse beroepsachtergronden: creatief, zakelijk, academisch, sociaal-maatschappelijk		

***Bijvoorbeeld:** Bart Eysink Smeets is een kunstenaar die nationaal bekend is dankzij zijn media-optredens. Zijn naamsbekendheid bracht de Heggenwandeling in Leeuwarden onder de aandacht van nieuw publiek en zorgde voor toename van de volgers van onze kanalen.*

We bereiken deze doelgroep o.a. met de volgende acties:

- Onze nieuwe persstrategie brengt het VHDG LOKAAL programma onder de aandacht van nationale media, we zetten in op inhoudelijke reportages en interviews.
- We maken levendige online content en breiden interactieve online ervaringen op Instagram uit met rondleidingen, hybride masterclasses, live artist talks.
- We werven vanuit de inhoudelijke thema's professionals uit het nationale kunstenveld om online op te treden als ambassadeurs.

Programmalijn: VHDG EXPO

1. Participerend publiek: jonge cultuurliefhebbers met een (potentieel) blijvende betrokkenheid
Dit zijn terugkerende en actief participerende bezoekers: twintigers en dertigers die open staan voor alternatieve vormen van entertainment en experimentele kunstvormen. Ze zijn zelf maker, hebben interesse in de lokale kunstscene en zijn soms zelf amateur of autodidact maker. We spreken deze doelgroep aan met het avondprogramma met een sociaal element: een performance met cocktailbar, rondleiding of filmvertoning met artist talk, hier leggen we in de communicatie de nadruk op. Deze groep draagt bij aan het bereiken van een bredere doelgroep, doordat ze vrienden, familie en collega's attenderen op ons bestaan en/of uitnodigen om ook te participeren.

V/X/M	18-40	Woonachtig in Noord-Nederland
Jonge cultuurliefhebbers		
Diverse opleidingsniveaus en beroepsachtergronden: creatief, zakelijk, academisch		

Bijvoorbeeld: *Twintigers en dertigers die in Leeuwarden wonen, nieuwsgierig zijn en een inhoudelijke verdieping zoeken. Kunst is voor hen vrijetijdsbesteding. Een opening bij VHDG gaat vooraf aan een avond uit, hier ontmoeten ze gelijkgestemden en inspirerende mensen.*

We bereiken deze doelgroep o.a. met de volgende acties:

- We betrekken de leden van Club VHDG bij het organiseren van thema-avonden op vaste momenten voor deze doelgroep.
- We zetten ons netwerk van sleutelfiguren in gemeenschappen en partners in. We sturen gerichte uitnodigingen per e-mail naar organisaties en communities waarvan het profiel aansluit bij de inhoudelijke thematiek en stimuleren hen om online content te delen.
- Ons programma is zichtbaar in de stad met drukwerk, te vinden in lokale uitagenda's zoals de Uitloper en op online kanalen zoals uitinfriesland.nl.

2.Toeschouwend publiek: toeristen met interesse in cultuur
Dit zijn overwegend oudere, hoogopgeleide cultuurliefhebbers die in hun vrije tijd tentoonstellingen bezoeken. Ze wonen buiten Friesland en reizen hier in hun vrije tijd heen, hebben interesse in nieuwe culturele ervaringen en combineren een bezoek aan VHDG EXPO met het Fries Museum, Keramiekmuseum Princessehof en/of het programma van Arcadia.

V/X/M	35+	Woonachtig in heel Nederland
Cultuur als vrijetijdsbesteding		
HBO+, diverse beroepsachtergronden		

Bijvoorbeeld: *Tijdens de talkshow HEDEN: Aarde, onderdeel van het Arcadia programma in 2022, interviewde filosoof Eva Meijer de kunstenaars Bart Eysink Smeets, Lucie Draai en Diana Scherer te midden van hun kunstwerken. Er ontstond een levendig, humoristisch gesprek met het publiek over de relatie met onze niet-menselijke medebewoners op aarde.*

We bereiken deze doelgroep o.a. met de volgende acties:

- We promoten VHDG EXPO via agenda's met nationaal bereik, zoals Visit Friesland, cultureleagenda.nl, uitzinnig.nl en museumtijdschrift.nl.
- We profileren VHDG binnen grootschalige mediacampagnes van partners, o.a. Arcadia, Merk Fryslân en Museumnacht FRL.
- We onderzoeken mogelijkheden en cultuurtarieven om te adverteren via media gericht op vrijetijdsbesteding.

Communicatiestrategie

De afgelopen jaren hebben we ons bereik significant vergroot: zowel door de *embedded practice* werkwijze met actieve participatie van inwoners en gemeenschappen, als met onze online strategie. Ons Instagrambereik groeit met gemiddeld 600 nieuwe volgers per jaar en met de podcast Hogere Kunst bereiken we nieuw online publiek. Centraal in onze strategie staan drie communicatiedoelen:

1. *Betrokkenheid en artistieke samenwerking met lokale gemeenschappen stimuleren*
2. *Publieksbereik vergroten in Noord-Nederland*
3. *Naamsbekendheid vergroten in heel Nederland*

Onze succesvolle strategieën blijven we voortzetten. We benadrukken interactie en nodigen uit tot betrokkenheid, om een groeiend publiek actief te betrekken bij VHDG. We komen tegemoet aan de behoeften van ons beoogde publiek, zowel lokaal als nationaal, met interactieve online content, communicatie vanuit de inhoud, toegankelijk taalgebruik en inclusieve communicatie. Met de volgende strategieën verbinden we doelgroepen en profileren we onszelf sterker op regionaal en nationaal niveau:

- We bereiken deelnemers aan de VHDG LOKAAL projecten o.a. via **sleutelfiguren in lokale gemeenschappen,** hyperlokale middelen, onze sociaal-maatschappelijke partners en regionale en lokale media.
- We continueren **gezamenlijke campagnes met partners,** zowel online als in gedrukte media.
- Onze nieuwsbrief biedt **exclusieve content** zoals interviews, beeldverslagen en een kijkje achter de schermen. We stimuleren tentoonstellingsbezoekers actief om zich te abonneren, om hen te verleiden tot herhaalbezoek.
- We scherpen onze **datagedreven marketing** aan door groeipercentages in online traffic en offline bezoekers te monitoren en in toenemende mate gebruik te maken van scherp getargete online advertenties om specifieke doelgroepen beter te bereiken.
- We werven **professionals uit het nationale kunstenveld als ambassadeurs** om grotere naamsbekendheid te realiseren. Team en bestuur van VHDG zetten hun professionele netwerken in en identificeren per artistiek thema welke professionals relevant zijn.
- Onze **sterke relaties met regionale pers** (o.a. Omrop Fryslân, Omroep Leeuwarden, Leeuwarder Courant en Dagblad van het Noorden) onderhouden we o.a. met een jaarlijkse nieuwjaarsborrel waarin we het jaarprogramma presenteren.
- We benaderen pro-actief **online en gedrukte media** met nationaal bereik die **in kunst en cultuur gespecialiseerd** zijn.
- Onze **persstrategie richting nationale media** wordt ingestoken vanuit de inhoudelijke thema's en naamsbekendheid van kunstenaars en gast-curatoren. We bouwen aan duurzame relaties met journalisten en recensenten, waaronder Mr. Motley, Metropolis M en Tubelight.

© Maarten Dikken

Kunstinitiatief VHDG
Ipe Brouwerssteeg 10A
8911 BZ Leeuwarden
www.vhdg.nl

IBAN: NL26ABNA0846378442
KVK: 010866655

Contactpersoon: Roísín Douglas
(Fondsenwerver en Curator)
E-mail: roisin@vhdg.nl